

Alhukumoo citaaboo

Citaaboo fahamandiroo

Kabuyaney citaaboo benantaa ga cebe kan Izirayel borey man gandaa kan allaahidoo zandi i se. Alhukumoo citaaboo no ma kaa Kabuyaney citaaboo banda ga. Musa ga šenni beeri hinza har Izirayel borey se (zamnaa 1.1—4.43; 4.44—28.68; 28.69—30.20). Musa ga yee kate haya beerey ga kan Irkoy n'i tee nga jamaa se nga bajoo kan sii nda kaydoo ra: a na amaana tee i bande, a n'i gongu jiiri woytaacaa (40) saajoo naarumaa ra, a n'i hallasi ngi iberey ra k'i noo nga yaamarey nda allaahidey. Citaaboo woo man'ti hayey kan harandi ka bisa nda ašariyawey kan harandi de no a ga yee i ga k'i filla. Musa mma šelan a ra sanda waazukaw cimi kan ga nga hanajerkey cee i ma hongu Abadantaa laadirtaraa, i ma baa ka huna Irkoy cimoo bande. «Hanajer, Izirayel! Abadantaa ti ir Koyoo, nga hinne ti Abadantaa. Ma baa Abadantaa, ni Koyoo nda ni binoo kul, nda ni hundoo kul, nda ni gaaboo kul.» (zamnaa 6.4–5, a fillandi moMatiyu 22.37 ra). Sorrawey wey goo Izirayel naanaa linjoo ra, i goo mo nga Irkoy ganakey zaari kul ŋaarayrey ra.

Alhukumoo citaaboo zamna taaci kokorantey ra bayti hinka nda filla hinka goo: baytoo kan se i ga nee «Musa baytoo» (zamnaa 32), nda fillaa kan ga cebe takaa kan nda Žozuwe suubandi ka huru Musa dogoo ra ka Izirayel gongu ka koy gandaa

kaŋ allaahidoo zandi ra (zamnaa 31), nda Musa buuyanoo fillaa.

Alhukumoo citaaboo asaasoo man'ti kala «Ašariyaa tiiraa kaŋ duwandi Irkoy hugoo ra Žerizalem waatoo kaŋ Žosiyas laama» (Kokoyey 2to 22).

Alhukumoo citaaboo cawkey, a ma tee cee jinaa borey wala hō borey, a g'i bayrandi kaŋ gomnoo kaŋ adamize kul g'a ceeci si duwandi kala boro ma hanajjer Irkoy se kaŋ ti Hallasikaa waati kul kaŋ no nda nongu kul kaŋ no ra.

Musa filla jinaa

¹ Šenney ti wey kaŋ Musa n'i har Izirayel kul se Žurdeŋ isaa se banda, saajoo ra, Ganganoo gandaa ra, Suf tenje, Paraŋ nda Tofel, nda Labaŋ, nda Haserot, nda Di-Zahab game.

² Jirbi woy cindi foo (11) diray ti ka hun Horeb tondi hondoo do ka bisa Seyir gandaa tondi hondoo here ka koy Kadeš-Barneya.

³ Jiiri woytaacantoo (40to) handu woy cindi faantoo (11to) zaari jinaa ra, Musa šelaŋ Izirayel borey se nda takaa hunday kaŋ nda Abadantaa n'a yaamar a m'a har i se.

⁴ Woo teendi kaŋ a na Amor borey kokoyoo Sihon kaŋ ga goro Hešbon, nda Bašaŋ gandaa kokoyoo Og kaŋ ga goro Aštarot koyraa ra nda Edreyi koyraa ra kar ka hin ey.

⁵ Kaŋ i goo Žurdeŋ isaa se banda, Mowab gandaa ra, waatoo din no Musa sintin ka ašariyaa woo fahamandi Izirayel borey se. A nee:

Irkoy na Izirayel yaamar i ma tun ka koy

⁶ «Horeb tondi hondoo do, Abadantaa, ir Koyoo nee ir se: <War hanse ka gay tondi hondoo woo jere.

⁷ Wa kuubi ka koy, wa huru Amor borey tondi hondoo ra nda ngi taalammey kul do Ganganoo gandaa ra, tondi hondoo ra, hondey gandaa here ra, gurmaa ra, teekoo guraa ga, Kanaŋ borey gandaa nda Libaŋ, ka koy hala Efrat isa beeroo do.

⁸ Guna, ay na gandaa danŋ war jine, wa huru, gandaa ma tee war wane kaŋ Abadantaa n'a žee war baabey Ibrahima, nda Isiyaka, nda Yakuba se kaŋ nga g'a noo ngi nda ngi hayroo kaŋ ga kaa dumawey ga se.»

Musa na alwakiiliyaŋ gorandi

⁹ «Alwaatoo din, ay nee war se: <Agay hinne si hin ka war zaa.*

¹⁰ Abadantaa, war Koyoo na war boobandi, nga ne, hõ war ga boobo sanda beenaa handarawey.

¹¹ Yala Abadantaa, ir baabey Koyoo ma war boobandi cee zenber (1.000) ka bisa hõ hinnaa, de a ma albarka danŋ war ra nda takaa kaŋ nda a n'a har war se.

¹² Taka foo nda agay hinne ga hin ka war šugullawey nda war yenjewey jeejaa zaa?

¹³ Wa aru lakkalkoyniyaŋ suuba war ra kaŋyaŋ goo nda bayray, kaŋyaŋ ga bayrandi war alka-biilawey ra, ay g'i danŋ war jine sanda alwakiiliyaŋ.>

¹⁴ War n'ay zaabi ka nee: <Woo kaŋ ni nee ir m'a tee ga boori.>

* **1:9 1.9** Fattaroo 18.13–26.

15 Woo ra ay na war alkabiilawey bonkoyney zaa, aru lakkalkoyniyan kan ga bayrandi, ay n'i dan war jine sanda boro zenber foo (1.000) se bonkoyni, nda boro zangu foo (100) se bonkoyni, nda boro woyguu (50) se bonkoyni, nda boro woy (10) se bonkoyni, nda war alkabiilawey šenni toonandikey.

16 Waati follokaa din da ra, ay na war alkaaley yaamar ka nee i se: <War ma hanajer war armyey se, war ma ciiti nda šerretaray aru nda nga armaa wala yaw game kan goo a do.

17 War masi boro guna ciitiyan ra. War ma hanajer ikaccaa nda ibeeroo se. War masi hunbur adamize kul, zama ciitiyan man'ti kala Irkoy wane. Haya kan šendi war se, war ma kate a ay do hala ya maar'a.>

18 Alwaatoo woo, hayey kul kan war ga hima k'i tee, ay n'i kul har war se.>

Izirayel na Irkoy hoo gandaa mijoo ga kan allaahidoo zandi i se

19 «Woo banda ga, Abadantaa, ir Koyoo yaamaroo ga, ir hun Horeb tondi hondoo do ka saaji beeri hunburantaa woo kul kan war dii a dunbu ka bisa, ka hanga fondaa kan ga koy Amor borey tondi hondoy do, ir too Kadeš-Barneya.

20 Ay nee war se: <War too Amor borey tondi hondoo do kan Abadantaa, ir Koyoo g'a noo ir se.

21 Guna, Abadantaa, ni Koyoo na gandaa dan ni jine, žigi ka koy m'a zaa a ma tee ni wane sanda takaa kan nda Abadantaa, ni baabey Koyoo n'a har ma ne. Masi hunbur, ni binoo masi dunbu.>

22 War man agay ka nee: <Ir ma aruyan sanba ir jine i ma gandaa lawre, i ma alhabar tee ir se kaŋ ra ir ga duu fondaa kaŋ nda ir ga žigi ka koy, nda koyrawey kaŋ ra ir ga huru.>

23 Šennoo woo kan ya ne, ay na aru woy cindi hinka (12) zaa war ra, alkabiila foo, aru foo.

24 I koy, i žigi tondi hondoo ga, de i too hala Eškol gooroo do kaŋ i n'a monno.

25 I zaa gandaa tuuri-izey ra ka kate ey ir se, šennoo kaŋ i n'a har ti: <Ganda henna no kaŋ Abadantaa, ir Koyoo g'a noo ir se.>

26 Amma war mana baa war ma žigi ka koy, war ture Abadantaa, war Koyoo yaamaroo ga.

27 War ŋuunuŋuunu war hukumey cire, war nee: <Abadantaa mma konna ir, woo se a n'ir fattandi Misira gandaa ra hala nga m'ir daŋ Amor borey kabey ra i m'ir halaci.>

28 Man ra ir ga žigi ka koy? Ir armey n'ir biney hasara ka nee: <Jama beeri no kaŋ borey bisa ir kayyan, koyra gaabanteyan no kaŋ cetewey ga too beenaa, ir dii a ra ba Anak boroyan.>†

29 Ay nee war se: <War biney masi dunbu, war masi hunbur ey.>

30 Abadantaa, war Koyoo kaŋ ga dira war jine, a ga wongu war se, sanda takaa kaŋ nda a n'a tee war jine Misira

31 nda saajoo ra kaŋ ra n'dii kaŋ Abadantaa, ni Koyoo na ni zaa sanda takaa kaŋ aru ga nga iz'aroo zaa, fondaa kul kaŋ ra war dira hala war ma too kate nongoo woo ra.

† 1:28 1.28 Kabuyaney 13.22.

³² Amma woo kul, war mana war naanaa dan Abadantaa, war Koyoo ra

³³ kaŋ ga dira war jine fondaa ra ka nongu ceeci war se kaŋ ra war ga goro. Cijin here, a ga huru war jine nuune ra ka fondaa kaarandi war se kaŋ ra war ga hima ka dira. Zaari here, a ga huru duula ra ka fondaa cebe war se.

³⁴ Abadantaa maa war ŋuunuŋuunuyaney, nga futuroo ra a žee ka nee:

³⁵ <Zamanoo woo boro laaley, abada boro kul si dii ganda henna kaŋ ay žee kaŋ ay g'a noo war baabey se,

³⁶ nda man'ti Kaleb, Yefune iz'aroo hinne, a ga dii a, ay g'a noo nga nda nga iz'arey se gandaa kaŋ ra a dira, zama a na Abadantaa gana nda fondaa.>

³⁷ Agay mo, Abadantaa futu ay ga war maa-ganda se. A nee: <Ni mo, n'si huru a ra.

³⁸ Žozuwe, Nun iz'aroo kaŋ ga goy ma ne ga huru a ra. A tee boro kaŋ nin, zama nga no ma Izirayel borey dan gandaa woo ra, a m'a noo i se sanda tubu.

³⁹ War izey kaŋ war nee: "Iberey g'i dii", war iz'arey kaŋ hõ i si ihenna nda ilaala kaa cere ra, ngi no ma huru a ra, ngi se ay g'a noo, ngi no m'a mayray.

⁴⁰ Amma war, wa willi ka koy saajoo ra ka Kakaarey teekoo fondaa zaa.>

⁴¹ War n'ay zaabi ka nee: <Ir na zunubu tee Abadantaa ga, ir ga žigi ka koy wongu nda takaa kaŋ nda Abadantaa, ir Koyoo n'ir yaamar.> War na war wongu jinawey zaa war centey ga, war

naanay kaŋ a ga faala war se ka žigi tondi hondoo ra.

⁴² Amma Abadantaa nee ya ne: <Nee i se: “War masi žigi ka koy, war masi wongu, zama ay sii war game, woo ra war masi koy naŋ war iberey ma war kar.”>

⁴³ Ay šelaŋ war se, amma war mana haŋajer, war wanji Abadantaa yaamarey ga, war fooma ka žigi tondi hondoo ra.

⁴⁴ Woo ra Amor borey kaŋ goo tondi hondoo ra fatta ka war kubay, ka war gaaray sanda takaa kaŋ ayuwey g'a tee, za Seyir hala Horma, i na war kar.

⁴⁵ War yee kateroo ga, war hēe Abadantaa jine, amma Abadantaa mana maa war hēeney se, a mana haŋajer war se.

⁴⁶ Woo ra war goro Kadeš ka waati kuku tee no din.»

2

¹ «Woo banda ga, ir kuubi ka koy saajoo here ka Kakaarey teekoo fondaa zaa, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a har ya ne. Ir gay ir ga Seyir gandaa tondi hondoo kuubi k'a bere jirbi boobo.»

*Izirayel borey na Edom, nda Mowab, nda Amon
borey gandawey dunbu ka bisa*

² «Abadantaa šelaŋ ya ne ka nee:

³ <War gay war ga tondi hondoo woo kuubi k'a bere, sohō, wa kuubi ka koy hawsa here.

⁴ Jamaa noo yaamaroo woo ka nee: “War ga bisa nda war armey gandaa hirroo, Eso borey

kaŋ ga goro Seyir. I ga hunbur war, amma war ma hanse ka hawgay.

⁵ War masi yenje wiri i ga, zama ay si war noo ngi gandaa ra ba ceetaami doo. Zama Eso se ay na Seyir tondi hondoo noo a ma tee nga halaalaa.

⁶ Naayanoo kaŋ war g'a ŋaa i do, war m'a day nda nooru. Ba haroo kaŋ war g'a haŋ, war m'a day nda nooru."

⁷ Zama Abadantaa, ni Koyoo nka albarka dan ni kabe goyoo kul ra, a na ni diraa hawgay saaji beeroo woo ra. Jiiri woytaaci (40) ti woo kaŋ Abadantaa goo ni bande, haya kul mana ni gaza.>

⁸ Woo banda ga, ir n'ir armey, Eso borey kaŋ ga goro Seyir gandaa ra naŋ ka koy. Ir mooru Ganganoo gandaa fondaa, nda Elat, nda Esiyoŋ-Geber koyrawey, ka kuubi ka koy Mowab saajoo fondaa ra.

⁹ Abadantaa nee ya ne: <War masi Mowab wiri, war masi wongu ceeci i ga, zama ay si ni noo haya kul m'a mayray nga gandaa ra, zama Lotu iz'arey se ay na Ar noo i m'a mayray.>

¹⁰ Cee jinaa, Emi borey no ma goro no din, jama beeri, i ga boobo, i goo nda kayyan sanda Anak borey.

¹¹ Ngi mo nda Anak borey ga laasaabandi Refa boro. Amma Mowab borey si nee i se kala Emi borey.

¹² Cee jinaa, Hori borey no ma goro Seyir gandaa ra. Eso borey na kabey kokobu k'i halaci, ka goro ngi dogoo ra, sanda takaa kaŋ Izirayel n'a tee gandaa kaŋ goo a kone se, woo kaŋ Abadantaa n'a noo a se.

13 <Sohō, wa tun ka koy Zered haroo denj.> Ir na Zered haroo denj.

14 Jiiri waranza cindi yaaha (38) no ir n'a tee diray ra, ka hun Kadeš-Barneya hala Zered haroo denyanoo, hala waatoo kaŋ ra wongu-izey alwaddey kul ben jamaa kaloo ra, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a žee i se.

15 Abadantaa hunday kaboo ka tun i ga k'i benandi jamaa kaloo ra, hala i kul dere pat.

16 Waatoo kaŋ wongu-izey kul buu ka ben jamaa game,

17 Abadantaa šelan ya ne ka nee:

18 <Hō n'ga bisa nda Mowab gandaa hirroo, Ar here.

19 N'ga too Amon borey hirroo tenje. Mas'i wongu, masi yenje wiri i ga, zama ay si ni noo haya kul m'a mayray Amon borey gandaa ra, zama Lotu iz'arey se ay n'a noo i m'a mayray.>

20 Gandaa din mo bay ka laasaabandi Refa borey wane, Refa borey ka cindi ka goro a ra. Amon borey si nee i se kala Zamzum borey,

21 jama beeri, i ga boobo, i goo nda kayyan sanda Anak borey. Abadantaa n'i halaci Amon borey jine. Amon borey n'a kabey kokobu ka goro dogey ra.

22 Woo da no Abadantaa n'a tee Eso borey se kaŋ ga goro Seyir gandaa ra kaŋ a na Hori borey halaci i jine. I na kabey kokobu ka goro dogey ra hala hō.

23 Awi borey kaŋ cindi ka goro koyrawey ra hala Gaaza, Kaftor borey kaŋ hun Kaftor n'i halaci ka goro dogey ra.»

Sihonj laamaa diyandi

²⁴ «Wa tun ka koy Arnonj isaa denj. Guna, ay na Sihonj, Amor boraa kanj ti Hešbonj kokoyoo nda nga gandaa danj ni kaboo ra. Za sohõ da, m'a zaa, ma wongu wiri a ga.

²⁵ Hõ ay ga sintin ka ni hunburaa danj jamawey kul ra kanj goo beenaa cire, nda i maa ni alhabaroo, i ga jijiri, biney ga dunbu ni jine.

²⁶ Ay na dontokawyanj sanba nda alaafiyaa šenniyanj ka hun Kedemot saajoo ra ka koy Sihonj, Hešbonj kokoyoo do ka nee a se:

²⁷ <Ay ga baa ya bisa nda ni gandaa, fondaa de bande ay ga hanga, ay si šiiri ay kabe hennaa wala ilaala here.

²⁸ Naahayaa kanj ay g'a ŋaa, m'a neere ya ne, haroo kanj ay g'a hanj, m'a neere ya ne. Ya mma baa de ya bisa.

²⁹ Woo no Eso borey kanj ga goro Seyir gandaa ra, nda Mowab borey kanj ga goro Ar n'a tee ya ne. Ni mo, takaa woo da tee ya ne hala waati kanj ay na Žurdenj isaa denj ka bisa ka huru gandaa ra kanj Abadantaa, ir Koyoo g'a noo ir se.>

³⁰ Amma Sihonj, Hešbonj kokoyoo mana yadda ir ma bisa nda nga do, zama Abadantaa, ni Koyoo nka hipoo šendandi, ka binoo kogandi hala nga m'a noo ma ne sanda takaa kanj nda a goo ni kaboo ra hõ.

³¹ Abadantaa nee ya ne: <Guna, za sohõ da ay sintin ka Sihonj nda nga gandaa danj ni kaboo ra. Za sohõ da, nga gandaa zaa a ma tee ni wane.>

³² Sihonj nda nga jamaa kul fatta k'ir kubay k'ir wongu Yahas.

³³ Abadantaa, ir Koyoo n'a noo ir se, ir na nga, nda iz'arey, nda nga jamaa kul kar.

³⁴ Alwaatoo din, ir na nga koyrawey kul dii k'i halaci sōy, arey, nda woyey, nda zankey, ir mana baahunante kul naŋ.

³⁵ Adabbawey nda alganiimaa kaŋ ir duu a koyrawey kaŋ ir n'i dii ra de bara ir kone.

³⁶ Ka hun Aroyer kaŋ ti koyra kaŋ goo Arnoŋ haroo miŋoo ga nda koyraa kaŋ goo gooroo ra ka koy hala Galad, koyra sii no kaŋ ga gaabi ir se. Abadantaa, ir Koyoo n'i kul daŋ ir kabey ra.

³⁷ Amma mana man Amon borey gandaa here, nda nongey kul kaŋ goo Yabok haroo miŋoo ga, nda koyrawey kaŋ goo tondi hondey ra, nda haya kaŋ ir Koyoo n'ir yaamar ir masi too a do.»

3

Og laamaa diyandi

¹ «Woo banda ga, ir kuubi ka žigi ka koy nda Bašaŋ fondaa. Og, Bašaŋ kokoyoo n'ir kubay, nga nda nga jamaa kul k'ir wongu Edreyi.

² Abadantaa nee ya ne: <Masi hunbur a, ay n'a daŋ ni kaboo ra, nga, nda nga jamaa kul, nda nga gandaa. Ma hayaa tee a se kaŋ n'n'a tee Sihon, Amor borey kokoyoo se kaŋ goro Hešboŋ.>

³ Abadantaa, ir Koyoo na Og, Bašaŋ kokoyoo daŋ ir kabey ra koyne nda nga jamaa kul. Ir n'a kar, ir mana baahunante kul naŋ.

⁴ Waatoo woo ra, ir na nga koyrawey kul dii, ba koyra foo sii no kaŋ ir man'a dii: koyra woydu (60) no, maanaa Argob koyraa laamaa kul, Argob

sii kala Bašan laboo ra kaŋ goo kokoyoo Og laamaa ra.

⁵ Koyrawey wey kul, cete kukuyan no m'i kuubi k'i bere, nda ganbuyaŋ kaŋ kufalandi. Koyra booboyaŋ mo goo no kaŋ ga cete sii.

⁶ Ir n'i halaci sōy sanda takaa kaŋ ir n'a tee Sihon, Hešbon kokoyoo se. Ir na koyra foo kul halaci sōy, arey, nda woyey, nda zankey.

⁷ Amma ir na adabbawey kul nda alganimawey kaŋ ir duu ey koyrawey ra zaa ir bon se.»

Galad gandaa zamnaroo

⁸ «Waatoo din ra, ir na Amor borey kokoy hinkaa gandawey taa i kone Žurdeŋ isaa se banda, k'a dii za Arnoŋ isaa miŋoo hala Hermon tondi hondoo do.

⁹ Sidon borey mma Hermon cee nda Siryon, Amor borey ga nee a se Senir.

¹⁰ Ir na ganganoo koyrawey kul taa, nda Galad kul, nda Bašan kul, ka koy hala Salka nda Edreyi, Bašan koyrawey kaŋ goo Og laamaa ra.

¹¹ Og, Bašan kokoyoo hinne ka cindi Refa borey ra. Nga daaroo mana teendi nda kala guuru. Nga kuuyanoo man'ti kala kabedaaru yagga, nga hayyanoo kabedaaru taaci, aru kabedaaru. Daaroo sii kala Amon borey galloo ra kaŋ se i ga nee Raba.

¹² Waatoo din, ir na gandaa woo mayray. Ka hun za Arnoŋ haroo miŋoo kaŋ ti Aroyer gandaa, nda Galad tondi hondoo jeroo, nda nga koyrawey, ay n'i noo Ruben borey nda Gad borey se.

13 Manase alkabiila jeraa se ay na Galad cindoo noo nda Bašan kul kaŋ ti Og laamaa, maanaa Argob koyraa laamaa kul. Bašan kul mma ciyandi Refa borey nongu.

14 Yahir, Manase boro na Argob laamaa kul dii hala Gešur borey nda Makat borey gandaa hirroo ga. A na nga maanoo dan Bašan ga kaŋ se i ga nee Yahir koyra buuna-buunawey hala hō.

15 Ay na Galad noo Makir se.

16 Ay na Ruben borey nda Gad borey noo nongoo kaŋ ga hun Galad ka koy hala Arnoŋ isaa do, isaa gamoo ti nga hirroo ka koy hala Yabok isaa kaŋ ti Amon borey gandaa hirroo,

17 nda Ganganoo gandaa, maanaa Žurden isaa guraa. Ka hun Genezaret haroo do ka koy ganganoo din teeko Ciiri-ciirantaa do, Pisiga tondi hondoo zunbudogey cire, dandi here.

18 Waatoo din ra, ay na war yaamar ka nee: <Abadantaa, war Koyoo na gandaa woo dan war kabey ra hala a m'a tee war wane. War kul, wongaarey, war ma wongu jinawey zaa ka bisa war armye jine kaŋ ti Izirayel borey.

19 War wandey, nda war zankey, nda war adabbawey hinne no ma goro war koyrawey ra kaŋ ay n'i noo war se, ay ga bay kaŋ war goo nda adabba booboyaŋ.

20 War ma woo tee hala waati kaŋ Abadantaa na war armye noo hunanzamay sanda war, ngi hunday ma duu gandaa k'a mayray kaŋ Abadantaa, war Koyoo g'a noo i se Žurden isaa jere faa ga. Woo banda ga, war ga willi, boro foo kul ga kaa ka goro nga dogoo ra kaŋ ay n'a noo

war se.>

²¹ Alwaatoo din ra, ay na Žozuwe yaamar ka nee: <Ni moŋey dii haya kul kaŋ Abadantaa, war Koyoo n'a tee kokoy hinkaa woo se. Takaa woo da no Abadantaa g'a tee laamawey kul kaŋ ra n'ga bisa.

²² War masi hunbur ey, Abadantaa, war Koyoo hunday no ma wongu war se.> »

Musa si huru Kanaj gandaa ra

²³ «Waatoo din ay na Abadantaa suurandi ka nee:

²⁴ <Ay Koyoo, Abadantaa, ni sintin ka agay, ni tamoo cebe ni jeeraa nda ni kabe gaabantaa. May ti koyoo kaŋ goo beenaa ra nda gandaa ga kaŋ ga hin ka goy tee kaŋ ga hima nda ni hinoo teegoyey?

²⁵ Nan ya bisa, ay g'a wiri ni ga, hala ya dii ganda hennaa kaŋ goo Žurdeŋ isaa se banda, tondi hondu henney wey nda Libaŋ gandaa.>

²⁶ Amma Abadantaa futu ay ga war maaganda se, a mana haŋajer ya ne. Abadantaa nee ya ne: <A wasa, masi yee ka ūelan ya ne hayaa woo ga!

²⁷ Žigi Pisiga tondi hondoo ga, ni moŋey jer dangay here, nda hawsa here, nda gurma here, nda dandi here, guna nda ni moŋey, zama n'si bisa Žurdeŋ isaa woo ga.*

²⁸ Žozuwe noo yaamaryan, a noo gaabi, ma bine dan a ra, nga no ma huru jamaa woo jine, nga no ma gandaa kaŋ n'ga dii a noo jamaa se a ma tee nga tuboo.>

²⁹ Ir cindi gooroo ra, Bet-Pewor tenje.»

* 3:27 3.27 Kabuyaney 27.12.

4

Izirayel borey ma dira nda Irkoy ašariyaa

¹ «Aywa sohō Izirayel, hanajer yaamarey nda fondawey se kaŋ ay g'i cawandi war se war ma duu ka dira nda ey, hala war ma huna, war ma huru gandaa ra k'a mayray kaŋ Abadantaa, war baabey Koyoo g'a noo war se.

² War masi haya kul tonton šennoo ga kaŋ ay g'a noo war se, war masi haya kul kaa a ra. War ma Abadantaa, war Koyoo yaamarey dii kaŋ ay g'i noo war se.

³ War moyney dii hayaa kaŋ Abadantaa n'a tee Bal-Pewor šennoo ra. Abadantaa, ni Koyoo na borey kul kaŋ hanga Bal-Pewor bande halaci war game.

⁴ Amma war kaŋ hawa Abadantaa, war Koyoo ga, war kul ga huna hō.

⁵ Nga ne, ay na yaamaryan nda fondoyan cawandi war se nda takaa kaŋ nda Abadantaa, ay Koyoo n'ay yaamar, hala war m'i ka dira gandaa game kaŋ ra war ga huru k'a mayray.

⁶ War m'i dii, war m'i ka dira, woo ra dumey kaŋ ga maa hantumey wey kul ga dii kaŋ war goo nda lakkal nda bayray. I ga nee: <Gandaa beeroo woo man'ti kala dumi kaŋ goo nda lakkal, a ga faham.>

⁷ Ganda beeri foo bara no kaŋ goo nda koy kaŋ ga man a sanda takaa kaŋ nda Abadantaa, ir Koyoo ga man ir waati kul kaŋ ir n'a cee?

⁸ Ganda beeri foo bara no kaŋ goo nda yaamar nda fondo šerranteyan sanda ašariyaa woo kul kaŋ ay g'a daŋ war jine hō?»

Bangandiroo kaŋ teendi Horeb tondi hondoo boŋ

⁹ «Amma ni boŋ hawgay, ma ni boŋ lakkal ni hunaroo kul ra, masi koy dirŋa hayey kaŋ ni moŋey dii ey i ma hun ni binoo ra. M'i bayrandi ni izey se nda ni izey izey se.

¹⁰ Hongu hanoo kaŋ ni kay Abadantaa, ni Koyoo jine Horeb, waatoo kaŋ Abadantaa nee ya ne: <Jamaa marga ay jere. Ay ga baa i ma maa ay ŝenney k'i denden, hala i ma wan ka hunbur agay waatoo kul kaŋ i g'a tee laboo ga, de i m'i cawandi ngi izey se.>

¹¹ Hanoo din war kaa ka man, war kay tondi hondoo cire. Hondoo kul no ma dii nda nuune hala beenaa ra, kubay nda duula bibi tik goo no.

¹² Abadantaa ŝelaŋ war se nuune game. War maa ŝenniyan, war mana dii gaaham, jinde de no.

¹³ A na nga amaanaa daŋ war jine, amaanaa kaŋ a nee war m'a dii, yaamar woyaa (10). A n'i hantum tondi walha hinka ga.

¹⁴ Alwaatoo din Abadantaa n'ay yaamar ya war cawandi yaamaryan nda fondoyan hala war m'i ka dira gandaa ra kaŋ war goo ma bisa ka koy a mayray.»

Izirayel jamaa si hima ka tooru gana

¹⁵ «Hanoo kaŋ Abadantaa ŝelaŋ war se nuunaa game Horeb, war mana dii gaaham kul, woo se wa war boŋ hawgay,

¹⁶ war masi koy war boŋ hasara ka tooru hanse, koy kul kaŋ assuraa no, a ma tee aru dumi, wala woy,

17 wala a ma tee adabba dumi kaŋ goo laboo ga, dumi kul kaŋ no, a ma tee ciraw fatakoyni dumi kaŋ ga deesi, dumi kul kaŋ no,

18 a ma tee haya dumi kaŋ ga ziilam-ziilam laboo ga, dumi kul kaŋ no, a ma tee hamiisa dumi kaŋ goo harey ra laboo cire, dumi kul kaŋ no.

19 Masi ni moyey jer beene ka waynaa guna, wala handoo, wala handarawey, wala beenaa haya kul. Masi naŋ ma sujudu i se k'i gana, hayey wey, Abadantaa, ni Koyoo nk'i noo dumey kul kaŋ goo nongu kul kaŋ no beenaa cire.

20 Amma war, Abadantaa nka war zaa ka war kaa Misira ra kaŋ ga hima nda guuru mennandi alforon, hala war ma tee nga jamaa, nga tuboo, sanda takaa kaŋ war g'a tee hõ.

21 Abadantaa futu ay ga war maaganda se, a žee kaŋ ay si bisa Žurdeŋ isaa ga, de mo ay si huru ganda hennaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne sanda tubu.

22 Zama agay, ay ga buu gandaa woo ra, ay si Žurdeŋ isaa deŋ, amma war, war g'a deŋ, de war ga ganda hennaa woo mayray.

23 Wa war boŋ hawgay, war masi koy dirŋa amaanaa kaŋ Abadantaa, war Koyoo n'a daŋ nga nda war game, ka koy tooru hanse, a ma tee kunturu kul kaŋ no kaŋ Abadantaa, ni Koyoo na ni yaamar mas'a tee.

24 Zama Abadantaa, ni Koyoo man'ti kala nuune beeri, Koy no kaŋ ga canse.

25 Waati kaŋ n'duu ize nda haamayaŋ, waati kaŋ war gay gandaa ra, nda war na war boŋ hasara, nda war na tooru hanse, kunturu dumi

kul kaŋ no, nda war na haya tee kaŋ si kan Abadantaa, ni Koyoo se k'a futandi,

²⁶ aywa, hō ay ga beenaa nda gandaa cee i ma tee war se seede, war ga cahã ka dere gandaa ra kaŋ war g'a mayray Žurdeŋ isaa denyanoo banda ga, war si duu aloomur: war ga halaci sōy.

²⁷ Abadantaa ga war say-say dumey game, boro hinna kaccu no ma cindi gandawey kaŋ ra Abadantaa ga war ka koy.

²⁸ No din ra war ga koyyaŋ gana kaŋ adamize kabe k'i tee, bundu nda tondi kaŋyaŋ si hin ka dii, i si hin ka maa, i si hin ka ŋaa, i si hin ka maa haya hew.

²⁹ Woo ga, no din war ga Abadantaa, ni Koyoo ceeci, n'ga duu a nda n'g'a ceeci nda ni binoo kul nda ni hundoo kul.

³⁰ Waati kaŋ n'goo binemarayyan ra, de hayey wey kul duu ni, waatey kaŋ ga kaa ra n'ga yee kate Abadantaa, ni Koyoo ga, n'ga hanajer jindoo se.

³¹ Zama Abadantaa, ni Koyoo man'ti kala Koy tamallante. A si ni naŋ, a si ni halaci, a si dirŋa amaanaa kaŋ a n'a žee ni baabey se.»

Abadantaa hinne ti Koy

³² «Ay g'a wiri ni ga, hãa, waatey kaŋ bisa ra, zaarey kaŋ na ni jin, za hanoo kaŋ Irkoy na adamize taka laboo ga, aduŋŋa boŋ foo ka koy boŋ faa ga, wala haya teendi kaŋ ga too woo beeriyan? Boro bay ka maa woo cine?»

³³ Dumi goo no kaŋ bay ka maa koy jinde a ga šelan nuune game wala, sanda takaa kaŋ ni, ni maar'a, de n'ga huna?

³⁴ Koy bay ka siiyan, nda tammaasayan, nda kayfiyan, nda wongu, nda kabe gaabante, nda hini, nda teegoy beeri hunburante tee ka koy ganda taa ganda tana kone, sanda hayaa kul kaŋ Abadantaa, war Koyoo n'a tee war se Misira ni moyey cire?

³⁵ Ni, i na hayey kaarandi ma ne, hala ma duu ka bay kaŋ Abadantaa hinne ti Koy, koy foo sii no kala nga.

³⁶ A na ni mandi nga jindoo kaŋ hun beenaa ra ka ni cawandi. Laboo ga, a na ni cebe nga nuune beeroo, nuunaa gamoo ra, ni maa nga šenney.

³⁷ Zama a baa ni baabey, a na ngi hayroo suuba dumawey ga, nga hunday ka ni kaa Misira nda nga hini beeroo.

³⁸ A na dumey kaŋ boobo nda ni, i gaabi nda ni gaaray ni jine, hala nga ma kate ni ka ngi gandaa noo ma ne a ma tee ma ne tubu, sanda takaa kaŋ a g'a tee hõ.

³⁹ Hõ ma bay, ma miile a ga kaŋ Abadantaa ti Irkoy kaŋ goo beenaa ra, beene, nda laboo ga, ganda. Koy tana sii no.

⁴⁰ Ma nga hantumey nda nga yaamarey dii kaŋ nda ay ga ni yaamar hõ, hala ma duu ka duu gomni, ni nda ni izey ni dumaa ga, de mo ma duu aloomur laboo ga kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne hala abada.»

Koyra hinza kaŋ goo Žurdeŋ isaa banda ga kaŋ ga boro ga nga boŋ talfi

41 Waatoo din, Musa na koyra hinza dan jere ga Žurdeŋ isaa se banda, waynahunay kaboo here,

42 hala i ma tee nongu kaŋ ra boro kaŋ na nga cinaa wii bila murayyan, man'ti konnari se, bora ma hin ka zuru ka koy nga boŋ talfi koyrawey wey affoo ga, a ma huna.

43 Koyrawey man'ti kala: Beser kaŋ goo saajoo ganganoo ra ma tee Ruben borey wane, Ramot-Galad ma tee Gad borey wane, Golaŋ kaŋ goo Bašaŋ ganda ra ma tee Manase borey wane.

Musa filla hinkantoo

44 Woo ti ašariyaa kaŋ Musa n'a dan Izirayel borey jine.

45 Wey ti seedetarawey, nda hantumey, nda fondawey kaŋ Musa n'i har Izirayel borey se waatoo kaŋ i fatta Misira.

46 Woo mana teendi kala Žurdeŋ isaa se banda, Bet-Pewor tenje, Amor borey kokoyoo Sihon ganda ra kaŋ si goro kala Hešboŋ, Musa nda Izirayel borey hin a kaŋ i fatta Misira.

47 I na nga ganda dii, i na Og, Bašaŋ kokoyoo ganda mo dii. Amor borey kokoy hinkaa woo mana laama kala Žurdeŋ isaa se banda, waynahunay kaboo here,

48 k'a dii za Aroyer kaŋ goo Arnoŋ haroo mijoo ga hala Siwoŋ, maana Hermoŋ,

49 Žurdeŋ isaa se banda ganganoo kul, waynahunay kaboo here, hala Ganganoo ganda teekoo* do Pisiga tondi hondoo zunbudogey cire.

* **4:49 4.49** Ganganoo ganda teekoo, teeko Ciiri-ciirantaa no, Žozuwe 3.16.

5

Yaamar woyaa (10)
(Fattaroo 20.1-17)

¹ Musa na Izirayel borey kul cee, a nee i se: «Hañajer, Izirayel, yaamarey nda fondawey se kañ ay g'i dañ war jine hõ. War m'i caw, war ma gaabandi k'i ka dira.

² Abadantaa, ir Koyoo na amaana dañ ir nda nga game Horeb.

³ Man'ti ir baabey bande Abadantaa na amaanaa woo tee, ir bande a n'a tee, ir kañ kul ga huna hõ ne ra.

⁴ Abadantaa šelañ war se mee nda mee tondi hondoo boñ nuunaa game.

⁵ Waatoo din, ay kay Abadantaa nda war game ka Abadantaa šennoo har war se, zama war ga hunbur nuunaa, de war mana žigi hondoo boñ. Abadantaa nee:

⁶ <Agay ti Abadantaa, ni Koyoo kañ na ni fattandi Misira gandaa ra, tamtaray hugoo ra.

⁷ Masi koy tana gana ay banda ga.

⁸ Masi tooru hanse, masi bii tee kañ ga hima nda haya kañ goo beene beenaa ra, wala ganda laboo ga, wala haroo ra laboo cire.

⁹ Masi sujudu koyey wey se, mas'i gana, zama agay, Abadantaa, ni Koyoo man'ti kala Koy kañ ga canse ma ne ka baaba kañ konna agay layboo ka hanga hala nga izey alwadda hinzantoo ka koy itaacantoo ga.

¹⁰ Amma ay ga agay arrahamaa cebe alwadda zenberyañ se kañ ga baa agay, de i g'ay yaamarey dii.

¹¹ Masi Abadantaa, ni Koyoo maapoo cee bila addalil, zama Abadantaa si boro nan kan ga nga maapoo cee bila addalil.

¹² Ma hunanzam zaaroo kayandi, a ma yee-tandi jere ga ya ne sanda takaa kan nda Abadantaa, ni Koyoo n'a ni yaamar.

¹³ Jirbi iddu ma goy, ma ni almušakkawey kul tee.

¹⁴ Amma jirbi iyyantoo, hunanzam zaari no Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga. Masi almušakka kul tee, ni, nda ni iz'aroo, nda ni ize woyoo, takaa din da ni baɗɗaa, nda ni koɗɗaa, nda ni hawoo, nda ni farkaa, nda ni adabbaa kul, nda taabuši kan goo ni koyrawey ra, hala ni baɗɗaa nda ni koɗɗaa ma hunanzam sanda ni takaa.

¹⁵ Ma hongu kan ni cindi ka tee baɗɗa Misira, de Abadantaa, ni Koyoo na ni fattandi nda kabe gaabante nda hini. Woo se Abadantaa, ni Koyoo na ni yaamar ma hunanzam zaaroo kayandi.

¹⁶ Ma ni baaba nda ni naa beerandi nda takaa kan nda Abadantaa, ni Koyoo na ni yaamar hala ma duu aloomur, ma duu gomni gandaa ra kan Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne.

¹⁷ Masi boro wii.

¹⁸ Masi zina.

¹⁹ Masi zay.

²⁰ Masi taari seedetaray tee ni cinaa ga.

²¹ Masi ni cinaa wandoo boonay, masi moo dan ni cinaa hugoo ra, wala nga faaroo, wala nga baɗɗaa, wala nga koɗɗaa, wala nga hawoo, wala nga farkaa, wala haya kul kan ti ni cinaa wane.>

²² Šenney wey, Abadantaa man'i har kala war jamaa kul se tondi hondoo boŋ, nuunaa game, duulayanŋ nda kubay bibi tik, nda jinde beeri bila nda šenni kul ma tonton i ga. A n'i hantum tondi walha hinka ga k'i noo ya ne.»

Musa ga šelanŋ Irkoy nda Izirayel borey game

²³ «Waatoo kaŋ war maa jindoo kubaa game, ka gar hondoo kul goo ma dii nda nuune, war kaa ka kay ay jine, maanaa war alkabiilawey boŋkoyney kul nda war boro beerey.

²⁴ War nee: <Abadantaa, ir Koyoo n'ir cebe nga daržaa nda nga beeraa. Ir maa jindoo nuunaa game, hanoo din, ir dii kaŋ Irkoy ga hin ka šelanŋ boro se, bora hundo ma cindi a ra.

²⁵ Sohō, macin se ir ga buu? Zama nuune beeroo woo g'ir gon! Nda ir cindi ir ga maa Abadantaa, ir Koyoo jindoo, ir ga buu.

²⁶ May ti bora baahunantey kul ra kaŋ bay ka maa sanda takaa kaŋ nda ir maa Irkoy hunantaa jindoo ga šelanŋ nuune game, de koyoo ma huna?

²⁷ Ni, koy, ma haŋajer hayaa kul kaŋ Abadantaa, ir Koyoo g'a har. Ni, ma hayaa kul har ir se kaŋ Abadantaa, ir Koyoo g'a har ma ne, ir ga haŋajer a se, ir g'a tee da.>

²⁸ Abadantaa maa hayaa kaŋ war n'a har ya ne. Abadantaa nee ya ne: <Ay maa hayaa kaŋ jamaa woo n'a har ma ne. Hayaa kul kaŋ i n'a har ga boori.

²⁹ Jalla, nda a gar ba i mma bara nda binoo woo waati kul ka hunbur agay k'ay yaamarey kul dii, hala ngi nda ngi izey ma duu ka duu gomni hala abada!

³⁰ Koy nee i se: “Wa yee war hukumey ra.”

³¹ Amma ni, cindi ay bande ne, ay ga yaamarey kul, nda hantumey, nda fondawey har ma ne kaŋ m’i cawandi i se hala i m’i ka dira gandaa ra kaŋ ay g’a noo i se i m’a mayray.»

³² Wa hawgay war ma hayey ka dira kaŋ nda Abadantaa, war Koyoo na war yaamar. War masi šiiri kabe hennaa wala ilaalaa here.

³³ War ma hanga fonda kul kaŋ Abadantaa, war Koyoo n’a yaamar war se, hala war ma duu ka huna, war ma duu gomni, war ma duu aloomur gandaa ra kaŋ war ga kaa k’a mayray.»

6

Ma baa Abadantaa, ni Koyoo

¹ «Yaamaroo, nda hantumey, nda fondawey ne kaŋ Abadantaa, war Koyoo yaamar i m’i cawandi war se hala war m’i ka dira gandaa kaŋ ra war goo ma bisa ka koy a mayray,

² hala ma hunbur Abadantaa, ni Koyoo ni hunaroo kul ra, ni, nda ni izoo, nda izoo izoo ka nga hantumey, nda nga yaamarey kul dii, wey kaŋ agay, ay g’i har ma ne hala ma duu aloomur.

³ Adiši ma haŋajer, Izirayel, ma hawgay k’i ka dira, hala ma duu gomni, de war ma gooru ganda ra kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa, ni baabey Koyoo n’a har ma ne.

⁴ Haŋajer, Izirayel! Abadantaa ti ir Koyoo, nga hinne ti Abadantaa.

⁵ Ma baa Abadantaa, ni Koyoo nda ni binoo kul, nda ni hundoo kul, nda ni gaaboo kul.

⁶ Šenney wey kaŋ ay g'i har ma ne hõ ma cindi ni binoo ra.

⁷ M'i cawandi henna ni izey se, m'i har waati kaŋ n'goo ni do, nda waati kaŋ n'ga dira, nda waati kaŋ n'ga kani, nda waati kaŋ n'ga tun.

⁸ M'i haw ni kaboo ga sanda tammaasa, m'i haw ni teŋaa mo ga i ma tee silbay.

⁹ M'i hantum ni hugoo mijoo ganboo carawey ga nda ni koyrawey mijey ga.»

Izirayel si hima ka dirŋa nga Koyoo

¹⁰ «Waati kaŋ Abadantaa, ni Koyoo na ni daŋ gandra ra kaŋ a žee ni baabey Ibirahima, nda Isiyaka, nda Yakuba se kaŋ nga g'a noo ma ne nda koyra beeri hennayan kaŋ man'i cin,

¹¹ nda huguyan kaŋ ga too nda haya henna dumi kul kaŋ man'i daŋ i ra, nda dayyan kaŋ fanšandi kaŋ man'i fanši, nda alaneb faariyan nda zaytuŋaayan kaŋ man'i duma, waati kaŋ ni ŋaa, ni kungu,

¹² hawgay masi dirŋa Abadantaa kaŋ na ni fattandi Misira gandra ra, tamtaray hugoo ra.

¹³ Ma hunbur Abadantaa, ni Koyoo, nga se ma goy, nga maŋnoo nda n'ga žee.

¹⁴ Masi hanga koy tanayan, dumey kaŋ ga war kuubi ka war bere, war masi ŋi koyey gana.

¹⁵ Zama Abadantaa, ni Koyoo kaŋ goo war game man'ti kala Koy kaŋ ga canse ma ne. Hawgay hala Abadantaa, ni Koyoo futuroo masi tun ni ga, a ga ni derandi laboo ga.

¹⁶ War masi Abadantaa, war Koyoo sii, sanda takaa kaŋ nda war n'a sii Masa*.

* **6:16 6.16** Fattaroo 17.7.

17 War ma hanse ka Abadantaa, war Koyoo yaamarey, nda nga seedetarawey, nda nga hantumey dii kaŋ nda a na ni yaamar.

18 Ma haya tee kaŋ ga tee Abadantaa se, haya kaŋ ga kan a se, hala ma duu ka duu gomni, de ganda hennaa kaŋ Abadantaa žee kaŋ nga g'a noo ni baabey se ma huru ni mayraa ra,

19 ka ni iberey kul gaaray ni jine, sanda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a har.

20 Nda suba ni izoo na ni hãa ka nee: <Macin ti seedetarawey, nda hantumey, nda fondawey wey kaŋ nda Abadantaa, ir Koyoo na war yaamar addaliloo?>

21 Ma nee ni izoo se: <Ir nka cindi ka tee tam Firawuuna se Misira, Abadantaa n'ir fattandi Misira nda kabe gaabante.

22 Abadantaa na tammaasayan nda kayfi beeri laalayan tee Misira ga, nda Firawuuna ga, nda nga hugoo kul ga ir jine.

23 Amma ir, a n'ir fattandi no din k'ir dan gandaa ra kaŋ a n'a žee ir baabey se kaŋ nga g'a noo ir se.

24 Abadantaa n'ir yaamar ir ma hantumey wey kul ka dira, ir ma hunbur Abadantaa, ir Koyoo, hala waati kul ir ma duu gomni, ir hundey ma cindi ir ra sanda woo kaŋ goo ma teendi hõ.

25 Ir se šerretaray no ir ma dira nda Abadantaa, ir Koyoo yaamaroo woo kul, sanda takaa kaŋ nda a n'ir yaamar.»»

7

Izirayel jamaa yeetandi jere ga Abadantaa se

¹ «Waati kaŋ Abadantaa, ni Koyoo na ni dan gandaa kaŋ ra n'ga huru k'a mayray, de a na dumi boobo gaaray ni jine, Heti borey, nda Girgaši borey, nda Amor borey, nda Kanaŋ borey, nda Ferezi borey, nda Hewi borey, nda Žebus borey, dumi iyye kaŋ boobo nda ni, i gaabi nda ni,

² waati kaŋ Abadantaa, ni Koyoo n'i dan ni kaboo ra, n'g'i kar, n'ga hima k'i halaci sōy, amaana masi huru ni nda ey game, masi alhormo tee i se.

³ Hiijay masi huru ni nda dumey game, masi ni ize woyey noo ngi iz'arey se, masi ngi ize woyey zaa ni iz'arey se,

⁴ zama i ga ni iz'arey moorandi agay, i ga koy tanayan gana, Abadantaa ga futu war ga, a ga ni halaci nda cahāyan.

⁵ Takaa ne kaŋ war g'a tee i se: war ga ngi sargari tonadogey kayri, war ga ngi tondey kaŋ i n'i kayandi k'i gana kayri, war ga ngi Ašera toorey say, war ga ngi toorey ton nuune ra k'i tee boosu.

⁶ Zama ni man'ti kala jama henanante Abadantaa, ni Koyoo se. Ni Koyoo na ni suuba hala ma tee nga halaalaa dumey kul kaŋ goo laboo ga game.»

Abadantaa Irkoy ga baa Izirayel borey

⁷ «Man'ti war nka boobo nda dumey kul nga se Abadantaa baa war, de a na war suuba, zama war ti dumey kul ikaccaa.

⁸ Amma hayaa kaŋ no man'ti kala Abadantaa mma baa war, a nka baa nga ma allaahidoo too kaŋ a n'a zaa war baabey se. Abadantaa na

war fattandi nda kabe gaabante, a na war feeri ka war kaa tamtaray hugoo ra nda Firawuuna, Misira kokoyoo kaboo ra.

⁹ Ma bay kaŋ Abadantaa, ni Koyoo kaŋ ti Irkoy man'ti kala Koy laadirante kaŋ borey kaŋ ga bag'a, i ga nga yaamarey dii, a ga nga amaanaa nda nga borohennataraa too i se hala alwadda zenber (1.000) here.

¹⁰ Amma borey kaŋ ga konna a, a g'i bana dogoo din da. A g'i tuusu, a si gay a mana huga nda boraa kaŋ ga konna a. A g'a bana dogoo din da.

¹¹ Woo se, ma yaamaroo, nda hantumey, nda fondawey kaŋ ay g'i noo ma ne hõ dii, hala m'i ka dira.

¹² Nda war na haŋajer fondawey wey se, war n'i dii, war n'i ka dira, Abadantaa, ni Koyoo ga amaanaa nda borohennataraa too kaŋ a n'a žee ni baabey se.

¹³ A ga baa ni, a ga albarka daŋ ni ra ka ni boobandi. A ga albarka daŋ haya kaŋ hun ni gundoo ra nda hayey kaŋ ni laboo g'i hay ra, ni alkamaa, nda ni alaneb haroo nda ni jiyoo, nda ni hawey hayroo ra, nda ni alman buuney hayroo ra laboo ga kaŋ a žee ni baabey se kaŋ nga g'a noo ma ne.

¹⁴ Albarka ga huru ni ra ka bisa dumey kul. Ni jamaa ra, aru kaŋ si duu ize wala woy gun si bara, adabba gun mo sii ni adabbawey ra.

¹⁵ Abadantaa ga wirci kul moorandi ni, a si Misira wirci laala berantey wey kaŋ n'g'i bay affoo kul daŋ ni ga, amma a g'i daŋ borey kul ga kaŋ ga konna a.

16 N'ga dumey kul gon kan Abadantaa, ni Koyoo g'i noo ma ne. Masi hinna i se, masi ngi koyey gana, kumsay no ma ne.»

Abadantaa ti nga jamaa hawgaykaa

17 «Waati kan ni nee ni binoo ra: <Dumey wey ga boobo nda agay, takaa foo nda ay ga hin k'i gaaray?»

18 Masi hunbur ey. Hongu hayaa kan Abadantaa, ni Koyoo n'a tee Firawuuna nda Misira borey kul se,

19 siiyan beerey kan ni moyey dii ey, nda tammaasawey, nda kayfey, nda kabe gaabantaa, nda hini, waatoo kan Abadantaa, ni Koyoo na ni fattandi. Takaa woo da no Abadantaa, ni Koyoo g'a tee dumey kul kan n'ga hunbur ey se.

20 Abadantaa, ni Koyoo ga binbin laalayan sanba i ga hala nongu kan ra ba borey kan cindi, kan tugu ma ne mo si cindi.

21 Masi jiti ngi maaganda se, zama Abadantaa, ni Koyoo goo war game, Koy beeri no, hunburhaya no.

22 Abadantaa, ni Koyoo ga dumey wey gaaray ni jine kayna-kayna, n'si hin ka cahã k'i tuusu, nda man'ti woo, ganjihoogawey masi koy boobo ni ga.

23 Abadantaa, ni Koyoo g'i dan ni kaboo ra, a g'i zalbandi hala i kul ma halaci.

24 A ga ngi kokoyey dan ni kaboo ra, n'ga maaney derandi beenaa cire. Boro si hin ka kay ni jine, hala waati kan n'n'i halaci.

25 War ga toorey ton nuune ra k'i tee boosu. Masi nzorfu kaaraa, wala wuragoo kan goo i do

boonay, mas'a zaa ni boŋ se, a masi koy tee ma ne kumsay, zama almuhāl no Abadantaa, ni Koyoo do.

²⁶ Masi haya almuhālante daŋ ni do hala masi koy tee nga cinaa kaŋ dangandi. M'a dii haya futu harramante, m'a dii almuhāl, zama a nka danga.»

8

Abadantaa na Izirayel borey aladabu saajoo ra

¹ «Yaamaroo kul kaŋ ay g'a noo ma ne hõ, war ma gaabandi k'a ka dira hala war ma duu ka huna, war ma gooru, de war ma gandaa mayray kaŋ Abadantaa žee kaŋ nga g'a noo war baabey se.

² Ma hongu fondaa kul kaŋ nda Abadantaa, ni Koyoo na ni ka bisa jiiri woytaacaa (40) woo ra saajoo ra, ka ni yeeti ganda, ka ni sii, hala nga ma hayaa bay kaŋ goo ni binoo ra, ka guna wala n'ga nga yaamarey dii wala n's'i dii.

³ A na ni yeeti ganda, a na ni herayandi, a na ni huna nda ŋaahayaa kaŋ se i ga nee manoo kaŋ man'a bay, ni baabey man'a bay, hala nga ma ni bayrandi kaŋ man'ti ŋaayan hinne nda adamize ga huna, amma adamize si huna nda kala haya kul kaŋ hun Abadantaa mipoo ra.

⁴ Jiiri woytaacaa (40) woo ra, ni bankaaraa mana žen ni jindoo ra, ni cewey mo mana funsu.

⁵ Adiši ma bay kaŋ Abadantaa, ni Koyoo ga ni aladabu sanda takaa kaŋ nda aru ga nga izoo aladabu.

⁶ Ma Abadantaa, ni Koyoo yaamarey dii, ka hanga nga fondawey, ma hunbur a.

⁷ Abadantaa, ni Koyoo ga ni dan ganda henna ra, ganda kan ra hari ga dandi, harijaayan goo no, nda hariyan kan ga fatta goorey ra nda tondi hondey ra.

⁸ Alkama, nda orž, nda alanebnaa, nda jee-jaynaa, nda grenadnaa, nda zaytunaa jiyoo, nda yuu ganda no.

⁹ Ganda no kan ra n'ga naa bila alhuzun, haya kul si ni kuma. Ganda no kan tondey man'ti kala guuru, de n'ga guuru ciray kaa tondi hondey ra.

¹⁰ Waati kan ni naa, ni kungu, ma albarka dan Abadantaa, ni Koyoo se nda ganda henna kan a n'a noo ma ne.

¹¹ Hawgay, masi dirna Abadantaa, ni Koyoo ka goro mana nga yaamarey, nda nga fondawey, nda nga hantumey dii kan ay g'i noo ma ne hõ.

¹² Waati kan ni naa, de ni kungu, waati kan n'na hugu hennayan cin ka goro i ra,

¹³ waati kan ni alman buuney nda ibeerey gooru, nzorfu kaaraa nda wuragoo boobo ni kone, de haya kul kan goo ni maano ga gooru,

¹⁴ hawgay, ni bino masi koy beeri, de ma dirna Abadantaa, ni Koyoo kan na ni fattandi Misira gandaa ra, tamtaray hugoo ra.

¹⁵ A na ni ka dira saaji beeri hunburantaa woo ra, gondi naajikoyni, nda donton, nda jaw, nongu kan ra hari sii gandaa ra. A na hari dandandi k'a kaa ma ne tondi ra.

¹⁶ A na ni nandi saajoo ra man kan ni baabey s'a bay, hala nga ma ni yeeti ganda, ka ni sii, ka ihenna tee ma ne woo banda ga.

¹⁷ Nda n'nee ni boŋ se: <Ay gaaboo nda agay boŋ albarkaa k'ay noo almaano woo>,

¹⁸ ma hongu Abadantaa, ni Koyoo, zama nga no ma ni noo gaabi ma hin ka duu almaanoo woo kul, ka nga amaanaa tabatandi kaŋ a n'a žee ni baabey se, sanda takaa kaŋ nda a goo m'a tee hõ.

¹⁹ Waati kul kaŋ ni dirŋa Abadantaa, ni Koyoo, ni hanga koy tanayaŋ, n'n'i gana, de ni sujudu i se, ay ga ni haŋa žiiboo kaa hõ: šikka sii a ra, war ga halaci.

²⁰ Sanda gandawey kaŋ Abadantaa n'i halaci war jine, war mo ga halaci takaa din da, zama war mana haŋajer Abadantaa, war Koyoo jindoo se.»

9

Man'ti Izirayel borey nka tee šerrantey nda dumey jerey

¹ «Haŋajer Izirayel! Hõ n'ga Žurdeŋ isaa deŋ ka huru gandaa ra ka koy dumiyaŋ mayray kaŋ beeri nda ni, i gaabi nda ni, koyra beeriyaŋ kaŋ ceteyaŋ g'i kuubi kaŋ too hala beenaa ra,

² boro beeriyaŋ, i goo nda kayyan, Anak borey kaŋ n'g'i bay kaŋ n'ga maa i ga nee: <May no ma hin ka kay Anak izey jine?>

³ Ma bay hõ kaŋ Abadantaa, ni Koyoo hunday no ma dira ni jine sanda nuune beeri, nga no m'i halaci, nga no m'i kaynandi ni jine, n'g'i gaaray, n'ga cahã k'i halaci sanda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a har ma ne.

⁴ Waati kaŋ Abadantaa, ni Koyoo n'i gaaray ni jine, masi nee ni boŋ se: <Ay šerretaraa se Abadantaa n'ay daŋ gandaa woo ra y'a mayray.> Man'ti woo no, dumey wey laalaroo se Abadantaa g'i gaaray ni jine.

⁵ Man'ti ni šerretaraa wala ni bine hennaa se n'ga huru ka ngi gandawey mayray, amma dumey wey laalaroo se Abadantaa, ni Koyoo g'i gaaray ni jine, hala Abadantaa ma šennoo too kaŋ a n'a žee ni baabey Ibrahima, nda Isiyaka, nda Yakuba se.

⁶ Adiši ma bay kaŋ man'ti ni šerretaraa se Abadantaa, ni Koyoo ga ni noo ganda hennaa woo m'a mayray, zama ni man'ti kala jama hiŋe šenda.»

Wura yagaw tooroo, jamaa layboo

⁷ «Ma hongu, masi dirŋa kaŋ n'na Abadantaa, ni Koyoo futandi saajoo ra. Za hanoo kaŋ ni fatta Misira gandaa ra hala war too kate ne ra war mana fay nda ka ture Abadantaa ga.

⁸ Horeb tondi hondoo do war na Abadantaa futuroo tunandi. Abadantaa futu war ga hala nongu kaŋ ra a baa ka war halaci.

⁹ Waatoo kaŋ ay žigi tondi hondoo boŋ ka tondi walhawey zaa, amaanaa kaŋ Abadantaa n'a daŋ nga nda war game walhawey, ay cindi tondi hondoo boŋ zaari woytaaci (40) nda cijin woytaaci (40), ay mana ŋaayan ŋaa, ay mana hari haŋ.

¹⁰ Abadantaa n'ay noo tondi walha hinkaa kaŋ Irkoy kabe-izoo k'i hantum kanyan ga šenney kul goo kaŋ Abadantaa n'i har war se tondi hondoo boŋ, nuunaa game, jamaa margaroo hane.

¹¹ Zaari woytaacaa (40) nda cijin woytaacaa (40) benantaa ga no Abadantaa n'ay noo tondi walha hinkaa, amaanaa walhawey.

¹² Abadantaa nee ya ne: <Tun, ma cahã ka zunbu ka hun ne, zama ni jamaa kaŋ n'n'a fattandi Misira na ifutu tee! I cahã ka fondaa naŋ kaŋ nda ay n'i yaamar. I na guuru mennandi k'a tee tooru ngi boŋ se.>

¹³ Abadantaa šelaŋ ya ne ka nee: <Ay dii jamaa woo, dumi no kaŋ hipoo ga šendi.

¹⁴ Naŋ y'i halaci, ya maapey tuusu k'i kaa beenaa cire! Ay ga ni tee ganda kaŋ ga gaabi a ga boobo nda ey.>

¹⁵ Ay kuubi ka hun tondi hondoo boŋ, amaanaa walha hinkaa goo ay kabe hinkaa ra, nuune goo ma dii hondoo boŋ.

¹⁶ Nga ne, ay dii kaŋ war na zunubu tee Abadantaa, war Koyoo ga, ka guuru mennandi k'a tee yagaw. War cahã ka fondaa naŋ kaŋ nda Abadantaa na war yaamar.

¹⁷ Woo ga, ay na walha hinkaa dii k'i warra nda ay kabe hinkaa, ay n'i kayri war jine.»

Musa na Irkoy ŋaaray Izirayel borey se

¹⁸ «Ay kaŋ Abadantaa jine sanda cee jinaa, zaari woytaaci (40) nda cijin woytaaci (40), ay mana ŋaayan ŋaa, ay mana hari haŋ zunubey kul kaŋ war n'i tee maaganda se, war na goy futu tee Abadantaa jine k'a futandi.

¹⁹ Ay hunbur futuroo nda dukuroo kaŋ Abadantaa n'a tee war se hala nongu kaŋ ra a baa nga ma war halaci. Amma hiino mo Abadantaa na haŋajer ya ne.

²⁰ Abadantaa hanse ka futu Haruna mo ga hala nongu kaŋ ra a baa nga m'a halaci, alwaatoo din ay ŋaaray Haruna mo se.

²¹ Yagaa kaŋ war n'a tee kaŋ ti goy zunubantaa, ay n'a dii k'a ton nuune ra, ay n'a kayri, k'a dur hala a tee hamni, ay na hamnoo warra haroo ra kaŋ ga doo ka hun tondi hondoo ra.

²² Tabera, nda Masa, nda Kiworot-Hataawa koyrawey ra war na Abadantaa futandi.

²³ De mo waatoo kaŋ Abadantaa na war donto ka hun Kadeš-Barneya ka nee: <Wa žigi ka koy gandaa mayray kaŋ ay n'a noo war se>, war ture Abadantaa, war Koyoo yaamaroo ga, war mana naanay a, war mana haŋajer a se.

²⁴ Turanteyaŋ ti war Abadantaa ga za hanoo kaŋ ay na war bay.

²⁵ Ay kaŋ Abadantaa jine zaari woytaaci (40) nda cijin woytaaci (40), ay kaŋ a jine, zama a nee nga ga war halaci.

²⁶ Ay na Abadantaa ŋaaray, ay nee: <Ay Koyoo, Abadantaa, masi ni jamaa halaci, ni tuboo kaŋ n'n'a feeri k'a fattandi nda ni jeeraa nda ni kabe gaabantaa Misira.

²⁷ Hongu ni tamey Ibirahima, nda Isiyaka, nda Yakuba. Masi hanga jamaa woo hiŋe šendaa, nda nga laalaroo, nda nga zunuboo bande.

²⁸ Gandaa kaŋ ra n'n'ir fattandi borey masi koy nee: "Abadantaa nka si hin k'i daŋ gandaa ra kaŋ a nee nga g'a noo i se, wala a mma konna ey, nga se a n'i ka fatta ka koy i wii saajoo ra."

²⁹ Ngi man'ti kala ni jamaa, ni tuboo kaŋ n'n'a fattandi nda ni hini beeroo nda ni kabe gaabantaa.>>

Abadantaa yaafaroo

¹ «Alwaatoo woo ra, Abadantaa nee ya ne: <Tondi walha hinka hoy sanda ijinawey, ma žigi ka koy ay do tondi hondoo ga, ma bundu sunduku mo tee.

² Ay ga šenney hantum walhawey wey ga kaŋ cindi walha jina-jinawey kaŋ n'n'i kayri ga, m'i daŋ sundukoo ra.>

³ Ay na akasiya bundu sunduku tee, ay na tondi walha hinkaa hoy sanda ijinawey, ay žigi hondoo boŋ, walha hinkaa goo ay kaboo ra.

⁴ Abadantaa na hayaa hantum walhawey ga kaŋ cindi ijinawey ga kaŋ ti šenni woyaa (10) kaŋ a n'i har war se tondi hondoo boŋ, nuunaa game, jamaa margaroo hane. Abadantaa n'ay noo walhawey.

⁵ Ay willi ka zunbu hondoo boŋ, ay na walhawey daŋ sundukoo kaŋ ay n'a tee ra. I cindi no din sanda takaa kaŋ nda Abadantaa n'ay yaamar.

⁶ Izirayel borey hun Bene-Yakaŋ dayey ka koy Mosera. No din ra Haruna buu, a suturandi. Nga iz'aroo Eleyazar na sargari juwalyan goyoo zaa dogoo ra.

⁷ I hun no din ka koy Gudgoda, i hun Gudgoda ka koy Yotbata kaŋ ti hari ganda.

⁸ Alwaatoo woo ra, Abadantaa na Lewi alkabi-ila daŋ jere ga hala i ma Abadantaa amaanaa sundukoo zaa, hala i ma kay Abadantaa jine ka goy a se, ka gaara jamaa se Abadantaa maapoo ga hala hõ.

⁹ Woo se Lewi sii nda baa, a sii nda tubu nga armye bande, Abadantaa zaati ti nga tuboo,

sanda takaa kaŋ nda Abadantaa, ni Koyoo n'a har a se.

¹⁰ Ay cindi tondi hondoo boŋ sanda cee jinaa takaa, zaari woytaaci (40) nda cijin woytaaci (40). Hiino mo, Abadantaa na haŋajer ya ne, Abadantaa mana baa nga ma ni halaci.

¹¹ Abadantaa nee ya ne: <Tun, ma huru jamaa jine, i ma huru gandaa ra k'a mayray kaŋ ay n'a žee ngi baabey se kaŋ ay g'a noo i se.>>

Baa Abadantaa, ma haŋajer a se

¹² «Sohõ Izirayel, macin no Abadantaa, ni Koyoo g'a wiri ni ga? Nda man'ti ma hunbur Abadantaa, ni Koyoo, ka nga fondawey kul gana, ma bag'a, ma goy Abadantaa, ni Koyoo se nda ni binoo kul nda ni hundoo kul,

¹³ ka Abadantaa yaamarey nda nga hantumey kul dii kaŋ ay g'i noo war se hõ, hala ma duu gomni.

¹⁴ Nga ne, Abadantaa, ni Koyoo wane nda beenawey, nda beenawey beenawey, nda gandaa nda haya kul kaŋ goo a ra.

¹⁵ Ni baabey hinne ga Abadantaa hawa, ngi no a bag'ey, a na ngi hayroo suuba dumawey ga, war no a na war suuba dumey kul ra, sanda hõ takaa.

¹⁶ Wa war biney danbangu, war masi yee ka war hiŋey šendandi.

¹⁷ Zama Abadantaa, war Koyoo ti irkoyey Irkoy, nga ti koyey Koyoo, Irkoy beeroo, Hinikoyoo kaŋ boro ma hunbur a, a si borey bisandi cere, a si sufuray taa.

¹⁸ A ga faasa alyatim nda woy kaŋ kurpoo buu se, a ga baa yaw, a g'a noo ŋaayan nda bankaaray.

¹⁹ War ma baa yaw, zama war nka tee yaw Misira gandaa ra.

²⁰ Abadantaa, ni Koyoo no ma hunbur a, nga se ma goy, nga ga ma hawa, nga maapoo ga n'ga žee.

²¹ Nga no m'a ka bolsay, nga ti ni Koyoo, nga no ka teegoy beeri hunburantey wey kaŋ ni moyey dii ey tee ni do.

²² Ni baabey kaŋ doo Misira man'ti kala boro woyye (70). Sohō Abadantaa, ni Koyoo na ni boobandi sanda beenaa handarawey.»

11

Baa Abadantaa, ma nga yaamarey dii

¹ «Ma baa Abadantaa, ni Koyoo, waati kul ma nga talfey, nda nga hantumey, nda nga fondawey, nda nga yaamarey dii.

² Hō war ma bay kaŋ man'ti war izey no ka Abadantaa, war Koyoo aladaboo bay, i mana dii nga beeraa, nda nga kabe gaabantaa, nda nga hinoo,

³ nda nga tammaasawey, nda nga teegoyey kaŋ a n'i tee Misira game, nda Firawuuna, Misira kokoyoo, nda nga gandaa kul se,

⁴ nda woo kaŋ a n'a tee Misira wongu-izey se, nda nga baryey, nda nga bari torkawey, nda takaa kaŋ nda Kakaarey teekoo haroo daabu i ga waatoo kaŋ i ga war gaaray. Abadantaa n'i derandi hala hō,

⁵ nda woo kaŋ a n'a tee saajoo ra hala war kaayanoo nongoo woo ra,

⁶ nda hayaa kaŋ a n'a tee Rubenŋ alkabiilaa boro kaŋ ti Eliyab iz'arey Datanŋ nda Abiram se, takaa kaŋ nda laboo na nga mijoo feeri k'i gon Izirayel kul game, ngi nda ngi hugey borey, nda ngi hukumey, nda haya kul kaŋ hanga i bande.

⁷ Zama war moyey dii Abadantaa teegoy beeroo kul kaŋ a n'a tee.

⁸ Yaamaroo kul kaŋ ay g'a noo ma ne hõ, war m'a dii, hala war ma duu gaabi ka gandaa dii kaŋ war goo ma bisa ka koy a mayray,

⁹ hala war ma duu aloomur gandaa ra kaŋ Abadantaa žee war baabey se kaŋ nga g'a noo ngi nda ngi hayroo se, gandaa woo kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari.»

Gandaa kaŋ Abadantaa ga huga nda a

¹⁰ «Gandaa kaŋ ra n'ga huru k'a mayray man'ti Misira gandaa cine kaŋ ra war fatta, kaŋ ra n'ga ni dumiyoo say, n'ga haŋandi nda ni cewey sanda takaa kaŋ boro g'a tee sadiŋa se.

¹¹ Gandaa kaŋ ra war goo ma bisa ka koy a mayray man'ti kala tondi honduyanŋ nda gooruyanŋ ganda kaŋ ga beenaa nciŋpoo haroo haŋ.

¹² Ganda no kaŋ nda Abadantaa, ni Koyoo ga huga, waati kul Abadantaa, ni Koyoo moyey goo a ga, jiiroo sintinoo ka koy benantaa ga.

¹³ Nda war na haŋajer ka boori ay yaamarey se kaŋ nda ay ga war yaamar hõ, ka baa Abadantaa, war Koyoo, ka goy a se nda war binoo kul nda war hundoo kul,

14 ay ga war gandaa noo ncirni nga waatoo ra, ncirni jinawey nda ikokorantey, n'ga ni alkamaa hegay, nda ni alaneb haroo, nda ni jiyoo.

15 Ay ga subu zayandi hawsaa ra ni adabbawey se, n'ga ḡaa hala ma kungu.

16 Wa hawgay war biney masi koy dargandi, ka mooru ka koy koy tanayan gana ka sujudu i jine.

17 Abadantaa ga futu war ga, a ga beenaa daabu, de ncirni si kaḡ, laboo si yee ka ize tee, war ga caḡa ka dere ganda hennaa ra kaḡ Abadantaa g'a noo war se.

18 W'ay ṣenney wey kaḡ ay g'i har war se daḡ war biney nda war hundey ra. War m'i haw war kabey ga sanda tammaasa, m'i haw war tepawey mo ga.

19 War m'i cawandi war izey se, war m'i har waati kaḡ n'goo hugey do, nda waati kaḡ n'ga dira, nda waati kaḡ n'ga kani nda waati kaḡ n'ga tun.

20 M'i hantum ni hugoo ganboo carawey ga nda ni koyrawey miḡey ga.

21 Woo ra war haney nda war izey haney gandaa ra kaḡ Abadantaa ḡee war baabey se kaḡ nga g'a noo i se, ga hanse ka kuku sanda beenaa kaḡ goo laboo se beene haney.

22 Zama nda war na yaamaroo woo kul kaḡ ay n'a noo war se ḡo dii ka dira nda a, ka baa Abadantaa, war Koyoo, ka hanga nga fondawey kul, ka hawa a ga,

23 Abadantaa ga dumey wey kul gaaray war jine, war ga dumiyay gaaray kaḡ boobo nda war, i gaabi nda war.

24 Nongu kul kaŋ ra war ceetaamey bisa, ga tee war wane. War gandaa ti k'a dii za saajoo ra hala Libaŋ gandaa ra, k'a dii za Efrat isaa do hala Dangay teekoo* do.

25 Boro kul si hin ka kay war jine. Abadantaa, war Koyoo ga binedunbay nda hunburay daŋ ganda kul kaŋ ra war huru, sanda takaa kaŋ nda a n'a har war se.

26 Guna, agay, hõ ay ga albarka nda laaliyan daŋ war jine.

27 War ga duu albarka nda war ga haŋajer Abadantaa, war Koyoo yaamarey se kaŋ ay g'i noo war se hõ.

28 War ga duu laaliyan nda war si haŋajer Abadantaa, war Koyoo yaamarey se, ka hun fondaa ga kaŋ ay g'a noo war se hõ ka hanga koy tanayaŋ kaŋ war s'i bay.

29 Waati kaŋ Abadantaa, ni Koyoo, na ni daŋ gandaa ra kaŋ ra n'ga huru k'a mayray, ma albarka gaara Garizim tondi hondoo boŋ, ma laaliyan gaara Ebal tondi hondoo boŋ.

30 Tondi hondey wey sii kala Žurdeŋ kabe faa ga, waynakaŋay here, Kanaŋ borey kaŋ ga goro Ganganoo gandaa ra, Gilgal tenje, More tuuriŋaa beerey jere.

31 War ga koy Žurdeŋ isaa deŋ ka huru gandaa ra kaŋ Abadantaa, war Koyoo g'a noo war se k'a mayray. War g'a mayray, war ga goro a ra.

32 War ma hawgay, war ma hantumey nda fondawey kul ka dira kaŋ ay g'i daŋ war jine hõ.»

* 11:24 11.24 Dangay teekoo da ti Mediterane teekoo.

12

Abadantaa ašariyawey

¹ «Hantumey nda fondawey ne kaŋ war m'i dii k'i ka dira gandaa ra kaŋ Abadantaa, war baabey Koyoo n'a noo ma ne hala m'a mayray, ni aloomuroo kul kaŋ n'g'a tee laboo ga.»

Nongu henanante follokaa

² «Dumey kaŋ war g'i gaaray, nongey kul kaŋ ra i na ngi koyey gana, war m'i halaci tondi hondu beerey ga, nda hondey ga, nda tuuri firzi kul cire.

³ War ma ngi sargari tonadogey kayri, war ma ngi tondey kaŋ i n'i kayandi k'i gana kayri, war ma ngi Ašera toorey ton nuune ra k'i tee boosu, war ma ngi toorey kayri, war ma maapey derandi k'i kaa no din.

⁴ War masi ngi takaa tee Abadantaa, war Koyoo se.

⁵ War m'a gana nongoo hinne ra kaŋ Abadantaa, war Koyoo g'a suuba war alkabiilawey kul ra ka nga maapoo daŋ a ga k'a gorandi no din. No din ra ma koy.

⁶ No din ra war ma koy nda war sargari kukurantey, nda war sargarey, nda war azakkawey, nda hayey kaŋ war n'i kaa Abadantaa se sanda baa, nda meefurey, nda hayey kaŋ war n'i kaa nda war boŋ, nda war adabba beerey nda ibuuney gunde jinawey.

⁷ No din ra war ma ŋaa Abadantaa, war Koyoo jine, de war nda war hugey borey, war ma ŋaali nda war goyey albarkawey kul kaŋ nda Abadantaa, ni Koyoo na albarka daŋ ni ra.

⁸ War masi takaa tee kaŋ ir goo m'a tee hō kaŋ ti boro kul ga haya tee kaŋ kan a se.

⁹ Zama hala sohō war mana too hunanzam dogoo ra, tuboo kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne.

¹⁰ Waati kaŋ war na Žurdeŋ isaa deŋ, war goro gandaa ra kaŋ Abadantaa, war Koyoo g'a noo war se a ma tee war tuboo, ka war noo hunanzamay ka war kaa war iberey kaŋ ga war kuubi ka war bere kabey ra, war ga goro nda baani.

¹¹ Woo ra nongoo kaŋ Abadantaa, war Koyoo g'a suuba ka nga maapoo gorandi a ra, no din ra war ma kate hayaa kul kaŋ nda ay ga war yaamar, war sargari kukurantey, nda war sargarey, nda war azakkawey, nda hayey kaŋ war g'i kaa Abadantaa se sanda baa, nda sargari suubantey kaŋ war n'i tee meefur Abadantaa maapoo ga.

¹² War ma jaali Abadantaa, war Koyoo jine, war, nda war iz'arey, nda war ize woyey, nda war baŋney, nda war koŋney, nda Lewi boraa kaŋ goo war koyrawey ra, zama a sii nda baa, a sii nda tubu war bande.

¹³ Hawgay masi ni sargari kukurantey kaa nongu kul kaŋ n'dii a ra.

¹⁴ Nongoo hinne kaŋ Abadantaa g'a suuba ni alkabiilawey affoo ra, nga ra n'ga ni sargari kukurantey kaa, no din ra ma hayaa kul tee kaŋ ay g'a har ma ne.

¹⁵ Amma n'ga hin ka adabba koosu, ka ŋaa hamoo ra haya kaŋ n'baa ni koyrawey kul ra, ka sawa nda albarkaa kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne. Boro kaŋ si henan nda boro kaŋ

ga henan ga hin k'a ɲaa ni mma nee ɲaayan de sanda takaa kaɲ nda boro ga jeeri wala hira ɲaa.

¹⁶ Hayaa hinne kaɲ no, war masi kuri ɲaa, m'a mun laboo ra sanda hari.

¹⁷ N'si hima ka ni alkamaa, nda ni alaneb haroo, nda ni jiyoo azakkawey ɲaa ni koyrawey ra, takaa din da ti ni adabba beerey nda ibuuney gunde jinawey, nda ni sargarey kul kaɲ n'n'i kaa meefur se, nda ni sargarey kaɲ n'n'i kaa nda ni boɲ, nda hayey kaɲ n'n'i kaa Abadantaa se sanda baa.

¹⁸ Amma Abadantaa, ni Koyoo hinne jine, nongoo kaɲ Abadantaa, ni Koyoo g'a suuba, no din ra n'g'i ɲaa, ni, nda ni iz'aroo, nda ni ize woyoo, nda ni baɲɲaa, nda ni koɲɲaa, nda Lewi boro kaɲ goo ni koyrawey ra. Ma ɲaali Abadantaa, ni Koyoo jine nda ni goyey albarkawey kul.

¹⁹ Hawgay masi Lewi boro yala aloomuroo kul ra kaɲ n'g'a tee ni gandaa ra.

²⁰ Waati kaɲ Abadantaa, ni Koyoo na ni gandaa beerandi sanda takaa kaɲ nda a n'a har ma ne, de n'ga nee: <Ay ga booni ya ham ɲaa>, zama ham booni na ni dii, n'ga hin ka ham ɲaa nda woo kaɲ ga kan ma ne.

²¹ Nda nongoo kaɲ Abadantaa, ni Koyoo g'a suuba ka nga maɲɲoo daɲ a ga, ga hanse ka mooru ni dogoo, n'ga hin ka koosa adabba beerey nda ibuuney ra kaɲ Abadantaa n'i noo ma ne, nda takaa kaɲ nda ay na ni yaamar, n'ga hin k'i ɲaa ni koyrawey ra nda woo kaɲ ga kan ma ne.

²² M'a ɲaa ni mma nee ɲaayan de sanda takaa

kaŋ nda boro ga jeeri wala hira ŋaa, boro kaŋ si henan g'a ŋaa, boro kaŋ ga henan mo ga hin k'a ŋaa.

²³ Amma ma hanse ka ni boŋ dii masi kuri ŋaa, zama kuri man'ti kala hundi, masi hundi ŋaa hamoo bande.

²⁴ Mas'a ŋaa, m'a mun laboo ga sanda hari.

²⁵ Mas'a ŋaa, hala ma duu gomni, ni nda ni izey ni banda ga, zama n'na haya tee kaŋ ga kan Abadantaa se.

²⁶ Amma hayey kaŋ n'n'i dan jere ga Irkoy se nda ni meefur sargarey, ngi no n'ga kate ey nongoo ra kaŋ Abadantaa g'a suuba.

²⁷ N'ga ni sargari kukurantey, hamoo nda kuroo kaa Abadantaa, ni Koyoo sargari tonadogoo ga. Ni sargarey kuroo ga doorandi Abadantaa, ni Koyoo sargari tonadogoo ga, ma hamoo ŋaa.

²⁸ Šenney wey kul kaŋ nda ay ga ni yaamar hō dii, ma haŋajer i se, hala waati kul ma duu gomni, ni nda ni izey ni banda ga, zama n'na haya tee kaŋ ga boori, a ga kan Abadantaa, ni Koyoo se.»

Izirayel borey si hima ka ganda tanawey borey denden

²⁹ «Waati kaŋ Abadantaa, ni Koyoo na dumey tuusu kaŋ n'ga kaa k'i gaaray ni jine, waati kaŋ n'n'i gaaray, de ni goro ngi gandaa ra,

³⁰ hawgay masi kaŋ kumsay ra kaŋ ti k'i denden, kaŋ i halaci ni jine banda ga. Hawgay masi ngi koyey alhabar hãa ka nee: <Taka foo nda gandawey wey na ngi koyey gana, hala agay mo ma ngi takaa tee?>

³¹ Masi woo tee Abadantaa, ni Koyoo se, zama haya futu dumi kul no i g'a tee ngi koyey se kaŋ Abadantaa g'i konnay. I ga koy hala nongu kaŋ ra i ga ngi iz'arey nda ngi ize woyey ton nuune ra ngi koyey se k'i tee boosu.»

13

¹ «Šennoo kul kaŋ nda ay ga war yaamar, war ma gaabandi k'a ka dira, masi haya kul tonton a ga, masi haya kul kaa a ra.»

Tooru ganakey

² «Nda annabi wala handirikaw fatta war ra kaŋ na tammaasa wala kayfi har ma ne,

³ de tammaasaa wala kayfoo kaŋ a n'a har ma ne tee, a nee: <Ir ma hanga koy tanayanj bande> kanyan n's'i bay, <ir ma goy i se>,

⁴ masi haŋajer annaboo woo nda handirikaawoo šenney se, zama Abadantaa, war Koyoo no ma war sii ka dii wala war ga baa Abadantaa, war Koyoo, nda war binoo kul nda war hundoo kul.

⁵ Wa hanga Abadantaa, war Koyoo bande, war ma hunbur a, war ma nga yaamarey dii, war ma haŋajer a se, nga se war ma goy, war ma hawa a ga.

⁶ Annaboo woo wala handirikaawoo ga wi-iyandi, zama a nka tureyan tunandi Abadantaa, war Koyoo ga kaŋ na war fattandi Misira gandaa ra, de a na ni kaa tamtaray hugoo ra. A baa nga ma ni kaa fondaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo na ni yaamar ma hanga a. Woo ra n'ga ifutu kaa war game.

⁷ Nda ni armaa, ni jaa-izoo, wala ni iz'aroo, wala ni ize woyoo, wala woyoo kaŋ ga kani ni gandoo ra, wala ni ceroo kaŋ n'ga bag'a sanda ni, ga ni derandi tuguyan ra ka nee: <Ir ma koy goy koy tanayan se>, koyyaŋ kaŋ n's'i bay, ni baabey man'i bay,

⁸ jamawey kaŋ ga war kuubi ka war bere koyey ra, a ma tee wey kaŋ ga man ni wala wey kaŋ ga mooru ni, ka koy laboo boŋ foo ga ka koy boŋ faa ga,

⁹ masi yadda a ga, masi haŋajer a se, masi hinna a se, mas'a kaa, mas'a sutura.

¹⁰ Šikka sii m'a wii, ma tee boro jinaa kaŋ ga kabe daŋ a ga k'a wii, woo banda ga, jamaa kul.

¹¹ M'a warra nda tondi k'a wii, a ga buu, zama a nka ceeci ka ni moorandi Abadantaa, ni Koyoo kaŋ na ni fattandi Misira gandaa ra, tamtaray hugoo ra.

¹² Izirayel kul ga maar'a, de i ga hunbur, i si goy futaa woo cine tee ni do koyne.

¹³ Nda ni maa haya ga harandi koyrawey affoo ga kaŋ Abadantaa, ni Koyoo n'i noo ma ne ma goro i ra,

¹⁴ kaŋ boro yaadayan fatta ni borey ra ka ngi koyrawey borey tusa ka nee: <Ir ma koy goy koy tanayan se>, koyyaŋ kaŋ war s'i bay,

¹⁵ ma ceeci, ma guna ka bay, ma hãayan cere-ceranteyan tee. Nga ne, nda hayaa cimi no, hayaa teendi, almuhaloo woo teendi war game,

¹⁶ šikka sii, ma koyraa din borey wii nda takuba, nga nda haya kul kaŋ goo a ra, ba adabbawey kaŋ goo a ra, m'i kul halaci sōy nda

takuba.

¹⁷ Ma nga alGANIIMAA kul marga farroo gamoo ra, ma nuune dan koyraa ra nda alGANIIMAA kul kan goo a ra, m'i kul sarga Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga sanda sargari kan tonandi hala a ma ben, a ga tee hala abada koyra kan kayri, a si yee ka cinandi koyne.

¹⁸ Ni kaboo masi tuku haya kul do kan harram, hala Abadantaa ma yee nga futuyan beeroo se banda, a ma tamalla ma ne, a ma hinne ma ne, a ma ni boobandi sanda takaa kan nda a n'a žee ni baabey se.

¹⁹ Hayaa kan no ti, ma hanajer Abadantaa, ni Koyoo se ka nga yaamarey kul dii kan ay g'i noo ma ne hõ, ka haya tee kan ga kan Abadantaa, ni Koyoo se.»

14

Alaadawey kan si teendi buuyan ra

¹ «War man'ti kala izeyan Abadantaa, war Koyoo se. War masi žeeru kaa war gaahamey ga, war masi war tepaa hinhirey kaa bukaw se.

² Zama ni man'ti kala jama henanante Abadantaa, ni Koyoo se. Ni no Abadantaa, ni Koyoo n'a suuba hala ma tee nga halaalaa dumey kul kan goo laboo ga game.»

Hamey kan ga halal nda iharramantey

³ «Masi haya harramante kul ŋaa.

⁴ Adabbawey kan war ga hin k'i ŋaa ne: haw, nda feeji, nda hancin,

⁵ nda hira, nda jeeri, nda cofoowa, nda ganji-hancin, nda kooba, nda honday, nda ganjifeeji.

⁶ Adabba kul kaŋ nga kobsey ga faya, amma ceetaamey si fersi ihinka, a ga goyaw, war ga hin k'i ŋaa.

⁷ Amma wey kaŋ si ŋandi kaŋ ga goyaw, kobsey ga faya, i ga fersi ihinka ne: yoo, nda ntabay, tondoo-ntabay, i ga goyaw, amma kobsey si faya. I ga harram war se.

⁸ Nda nbirŋa, zama kobsey ga faya, amma a si goyaw, a ga harram war se. War masi ngi hamey ŋaa, war masi tuku ngi jifaa ga.

⁹ Wey kaŋ war ga hin k'i ŋaa hayey kul kaŋ goo haroo ra ne: woo kaŋ goo nda ziihaya nda kokoši, war m'i ŋaa.

¹⁰ Amma wey kul kaŋ sii nda ziihaya nda kokoši, war mas'i ŋaa, i ga harram war se.

¹¹ Ciraw halalante kul war ga hin k'a ŋaa.

¹² Amma wey kaŋ war mas'i ŋaa ti: jigaara, nda jigaara kaabekoyni, nda taši,

¹³ nda algabu ciray, nda algabu bibi, nda milan dumi nda dumi,

¹⁴ nda gaaru-gaaru dumi kul,

¹⁵ nda taatagay, nda cirawfutu, nda jufuleele, nda gabu dumi nda dumi,

¹⁶ nda duuricanba, nda cirawfutu beeri, nda cirawfutu kaaray,

¹⁷ nda saajoo cirawfutu, nda jigaara, nda miri-miri-ngondiya,

¹⁸ nda alwaaliya, nda cirawkaaray dumi nda dumi, nda ciraw zunbukoyi, nda atafirfir.

¹⁹ Fatakoyni kaccu kul kaŋ ga deesi ga harram war se, a si ŋandi.

²⁰ Amma ciraw halalante kul war ga hin k'a ŋaa.

²¹ War masi jifa kul ṅaa, taabuṣi kaṅ goo ni koyrawey ra se m'a noo a m'a ṅaa, wala m'a neere yaw se, zama ni man'ti kala jama henanante Abadantaa, ni Koyoo se. Masi hancin-ize hina paṅoo wawaa ra.»*

Azakkaa aṣariyaa

²² «Ni faaroo duuraa kul, azakkaa kaa a ra, hayaa kaṅ ni faaroo ga kate a jiiri ka kaa jiiri.

²³ Abadantaa, ni Koyoo jine, nongoo kaṅ a g'a suuba ka nga maapoo gorandi a ra, ma ni alkamaa, nda ni alaneb haroo, nda ni jiyoo, nda ni adabba beerey nda ibuuney gunde jinawey azakkaa ṅaa, woo ra n'ga wan ka hunbur Abadantaa, ni Koyoo waati kul.

²⁴ Waatoo kaṅ Abadantaa, ni Koyoo na albarka daṅ ni ra, de nongoo kaṅ Abadantaa, ni Koyoo n'a suuba ka nga maapoo daṅ a ga, ga mooru ma ne, nda fondaa ga kuu ma ne ka koy nda a se,

²⁵ woo ra ma azakkaa barmay nooru, ma nooroo kunsum ni kaboo ra, ma koy nongoo ra kaṅ Abadantaa, ni Koyoo g'a suuba.

²⁶ No din ra ma nooroo day nda haya kul kaṅ n'baa, adabba beeri nda ibuuna, alaneb hari moora nda harifutu, haya kul kaṅ kan ma ne. Ma ṅaa no din Abadantaa, ni Koyoo jine, ma jaali, ni nda ni alaaaney.

²⁷ Lewi bora kaṅ goo ni koyrawey ra, mas'a yala, zama a sii nda baa, a sii nda tubu ni bande.

* 14:21 14.21 Fattaroo 23.19; 34.26.

28 Jiiri hinza kul banda ga, jiiri hinzantoo faaroo duuraa azakkaa kul fattandi, m'a jisi ni koyrawey ra.

29 Waatoo din, Lewi bora ga kaa kaŋ sii nda baa, a sii nda tubu ni bande, nda taabuŋoo, nda alyatimoo, nda woyoo kaŋ kurŋoo buu kaŋyaŋ goo ni koyrawey ra, i ga ŋaa hala i ma kungu, hala Abadantaa, ni Koyoo ma albarka daŋ goyey kul kaŋ ni kabey g'i tee ra.»

15

Jiiri iyye kul garawey ga nanjandi

1 «Jiiri iyye kul benantaa ga, ma garawey naŋ.

2 Takaa ne kaŋ nda nanjanoo ga teendi: garawmaykaw kul kaŋ garaw nga cinaa se, g'a naŋ a se. A masi nga cinaa wala nga armaa cahāndi, zama nanjanoo kaŋ ga teendi Abadantaa maŋnoo ga, feendi.

3 N'ga hin ka yaw cahāndi, amma woo kaŋ n'g'a may ni armaa ga, m'a naŋ a se.

4 Haya kaŋ no, talka si hima ka bara ni do, zama Abadantaa ga hanse ka albarka daŋ ni ra gandaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne sanda tubu hala m'a mayray,

5 hayaa hinne kaŋ no man'ti kala ma hanse ka haŋajer Abadantaa, ni Koyoo se, ka gaabandi ka yaamaroo woo kul kaŋ ay g'a noo ma ne hō ka dira.

6 Zama Abadantaa, ni Koyoo ga albarka daŋ ni ra sanda takaa kaŋ nda a n'a har ma ne, n'ga garaw ganda boobo se nda tolme, amma ni, n'si

garaw zaa nda tolme, n'ga ganda boobo laama, amma i si ni laama.

⁷ Nda ni do talka goo ni armey ra, ni koyrawey affoo ra, ni gandaa ra kan Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne, masi ni binoo kogandi a ga, masi ni kaboo šendandi ni arma talkaa se.

⁸ Ma hanse ka ni kaboo feeri a se k'a garaw nda kabedoonay haya kan ga nga almuraadey hanse a se.

⁹ Ni boŋ hawgay masi anniya futu zaa ni binoo ra ka nee: <Jiiri iyyantoo man, nanjanoo jiiroo> ka ni arma talkaa guna nda guna futay, de man'a noo haya kul. A ga kaati ka Abadantaa cee ni ga, de n'ga duu zunubu.

¹⁰ A noo nda kabedoonay, ni binoo masi maray waati kan n'g'a noo, nda n'na woo tee, Abadantaa, ni Koyoo ga albarka dan ni teegoyey kul ra nda ni kabe goyey kul ra.

¹¹ Talka si ben gandaa ra, woo se ay ga ni yaamar ka nee: <Ma hanse ka kabedoonay ni arma talkaa wala alfukaaroo se kan goo ni gandaa ra.>>

Baŋney sawalyanoo

¹² «Nda ni armaa Ebere, aru wala woy na nga boŋ neere ma ne, a ga goy ma ne jiiri iddu, amma jiiri iyyantoo ra m'a sawal, m'a nanj a ma hun ni do.

¹³ Waati kan n'n'a sawal k'a nanj a ma hun ni do, mas'a nanj a ma koy kabe koonu.

¹⁴ M'a noo nda kabedoonay gomni ni adabba buuney ra, nda ni attamoo ra, nda ni alaneb haroo ra. M'a noo gomney ra kan nda Abadantaa, ni Koyoo na albarka dan ni ra.

15 Ma hongu kaŋ ni cindi ka tee baŋŋa Misira gandaa ra, Abadantaa, ni Koyoo na ni feeri, woo se ay ga ni noo yaamaroo woo hõ.

16 Nda ni baŋŋaa nee ma ne: <Ay si baa ya hun ni do>, zama a ga baa ni nda ni borey, de mo a ga saabu ni do,

17 ma taaji zaa ka haŋaa fun ganboo caraa ga, a ga tee ni baŋŋaa hala abada. Taka follokaa no n'g'a tee ni koŋŋaa se.

18 A masi tee ma ne šenday k'a sawal a ma koy, zama a nka goy ma ne jiiri iddu, de mo albahaa kaŋ n'duu a ga too goykaw banaa cine hinka. Nda n'na woo tee, Abadantaa, ni Koyoo ga albarka dan haya kul kaŋ n'g'a tee ra.»

Adabba iz'aru jinaa ašariyaa

19 «Gunde jinaa aru kaŋ hayandi ni adabba beerey nda ibuuney ra, m'a yeeti jere ga Abadantaa, ni Koyoo se. Masi goy nda ni adabba beerey gunde jinaa, masi ni adabba buuney gunde jinaa hinbiroo kosu.

20 Abadantaa, ni Koyoo jine ma adabba gunde jinaa ŋaa, ni nda ni alaayaney, jiiri ka kaa jiiri, nongoo kaŋ Abadantaa g'a suuba.

21 Nda malal goo a ga, a ga solli, wala danaw no, wala malal beeri dumi kul kaŋ no goo a ga, mas'a kaa sargari Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga.

22 M'a ŋaa ni koyrawey ra, boro kaŋ si henan nda boro kaŋ ga henan ga hin k'a ŋaa ni mma nee ŋaayan de sanda takaa kaŋ nda boro ga jeeri wala hira ŋaa.

²³ Hayaa hinne kaŋ no, masi kuroo ŋaa, m'a mun laboo ra sanda hari.»

16

Borcintaraa jingaroo

¹ «Abib handoo* kayandi, ma Borcintaraa jingaroo tee Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga, zama Abib handoo ra Abadantaa, ni Koyoo na ni fattandi Misira cijinoo ra.

² Borcintaraa jingaroo se ma adabba buuna nda ibeeri kaa sargari Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga, nongoo ra kaŋ Abadantaa g'a suuba ka nga maapoo gorandi a ra.

³ Jingaroo woo ŋaayaney ra masi haya kul ŋaa kaŋ ra dolobiri goo, jirbi iyee ma takula ŋaa kaŋ ra dolobiri sii, binemarayyan takula, zama cahāyan nda ni fatta Misira gandaa ra. Ni hunaroo kul ra ma hongu hanoo kaŋ ni fatta Misira gandaa ra.

⁴ Dolobiri si hima ka diyandi ni do, ni laboo kul ra jirbi iyee. Hamoo kaŋ n'g'a kaa sargari han jinaa almaaroo ra, haya kul masi kani a ra hala subaa ra.

⁵ N'si hin ka Borcintaraa jingaroo sargaroo kaa koyrawey affoo kul ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'i noo ma ne.

⁶ Nongoo hinne kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a suuba ka nga maapoo gorandi a ra, nga ra n'ga Borcintaraa jingaroo sargaroo kaa almaaroo ra, waynaa kanjanoo ga, dimmaa kaŋ ga ni fatta Misira.

* **16:1 16.1** Fattaroo 13.4.

⁷ M'a hina, m'a n̄aa nongoo ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a suuba. Subbaahoo ra, n'ga willi ka koy ni do.

⁸ Jirbi iddu ma takula n̄aa kaŋ ra dolobiri sii, jirbi iyyantoo hane margari kayante ga tee Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga. Masi goy kul tee.»

Jirbiyyewey jingaroo

⁹ «Ma jirbiyye hala cee iyye kabu, ma sintin ka jirbiyye iyyaa kabu hanoo kaŋ cendey ga huru alkama jeeney ra.

¹⁰ Woo banda ga, ma Jirbiyyewey jingaroo tee Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga. Sargaroo kaŋ n'g'a kaa nda ni boŋ ma sawa nda albarkaa kaŋ Abadantaa, ni Koyoo n'a dan ni ra.

¹¹ Ma naali Abadantaa, ni Koyoo jine nongoo ra kaŋ a n'a suuba ka nga maapoo gorandi a ra, ni, nda ni iz'aroo, nda ni ize woyoo, nda ni baŋnaa, nda ni koŋnaa, nda Lewi boraa kaŋ goo ni koyrawey ra, nda taabuŋoo, nda alyatimoo, nda woyoo kaŋ kurŋoo buu kaŋaŋ goo ni bande.

¹² Ma hongu kaŋ ni cindi ka tee baŋna Misira, ma gaabandi ka yaamarey kul ka dira.»

Tendewey jingaroo

¹³ «Ma Tendewey jingaroo tee jirbi iyye waati kaŋ ni attamoo nda ni alaneb haroo hegaa tee.

¹⁴ Ma naali jingaroo ra, ni, nda ni iz'aroo, nda ni ize woyoo, nda ni baŋnaa, nda ni koŋnaa, nda Lewi boraa, nda taabuŋoo, nda alyatimoo, nda woyoo kaŋ kurŋoo buu kaŋ goo ni koyrawey ra.

¹⁵ Ma jingaroo tee jirbi iyye Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga nongoo ra kaŋ Abadantaa, ni

Koyoo g'a suuba, zama Abadantaa, ni Koyoo ga albarka dan ni hegawey kul ra, nda goyey kul kan ni kabey g'i tee, n'ga duu jaali beeri.

¹⁶ Jiiroo ra cee hinza, jamaa arey kul ga hima ka kaa Abadantaa, ni Koyoo jine nongoo kan a g'a suuba ra: Takulawey kan ra dolobiri sii jingaroo ra, nda Jirbiyyewey jingaroo ra, nda Tendewey jingaroo ra. Boro si kaa Abadantaa jine kabe koonu.

¹⁷ Boro foo kul ga hayaa noo kan a ga hin a, ka sawa nda albarkaa kan Abadantaa n'a dan a ra.»

Ašariyawey kan gorandi alkaaley se

¹⁸ «Ma alkaaliyan nda šenni toonandikawyan gorandi koyrawey kul ra kan Abadantaa, ni Koyoo g'i noo ma ne, hugu ka koy hugu, i ma jamaa ciiti nda šerretaray.

¹⁹ Masi ciiti šiirandi, masi borey bisandi cere, masi sufuray taa, zama sufuray mma lakkalkoyney danandi, a ga boro šerrantey šennoo šiirandi.

²⁰ Ma hanse ka gaabandi šerretaray ga, hala ma duu ka huna, de ma gandaa mayray kan Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne.»

Tooru ganayan harramandi

²¹ «Masi bundu tee Ašera tooru k'a sinji Abadantaa, ni Koyoo sargari tonadogoo kan n'g'a tee ni boŋ se jeroo ga.

²² Masi tondi tee tooru k'a kayandi k'a gana, haya no kan Abadantaa, ni Koyoo ga konna a.»

17

¹ «Masi haw, wala feeji, wala hancin kaŋ ra malal wala dori goo kaa sargari Abadantaa, ni Koyoo se: almuhāl no Abadantaa, ni Koyoo do.

² Koyrawey kaŋ Abadantaa, ni Koyoo n'i noo ma ne, nda a gar kaŋ affoo i ra aru wala woy goo kaŋ ga haya tee kaŋ si kan Abadantaa, ni Koyoo se, ka nga amaanaa dunbu,

³ ka koy tanayanŋ gana ka sujudu i se, wala waynaa jine, wala handoo, wala beenaa handarawey, haya kaŋ man'ti woo kaŋ ay n'a har,

⁴ nda i kate ma ne alhabaroo, wala ni nka maar'a, ma hanse ka ceeci ka guna wala cimi no, wala a teendi, wala almuhāloo woo teendi Izirayel ra.

⁵ Ma aroo din wala woyoo din kaŋ na goy futaa woo tee ka fatta ka koy koyraa miŋoo ga, aroo wala woyoo, war m'a warra nda tondi k'a wii, a ga buu.

⁶ Boro kaŋ ga hima nda buuyan ga wiiyandi seede hinka wala ihinza šennoo ga. A si wiiyandi seede folloku šennoo ga.

⁷ Seedewey ti boro jinawey kaŋ ga ka kabe jer k'a kar k'a wii, woo banda ga, jamaa kul. Woo ra n'ga ifutu kaa war game.»

Ciiti šendey šennoo

⁸ «Nda boro wiiyan šenni, wala cere hooyan haya ga, wala cere marayyan, cere hooyan kul kaŋ tee ni koyrawey ra, de nga ciitoo ga šendi ma ne, ma tun ka žigi ka koy nongoo ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a suuba.

⁹ Ma koy sargari juwalkey do kaŋ ti Lewi borey, nda alkaaloo kaŋ hanoo din goo nga goy zaarey ra, ma ceeci, de i ga takaa har ma ne kaŋ nda ciitoo dunbandi.

¹⁰ Ma dira nda takaa kaŋ nda i na ciitoo dunbu ma ne nongoo ra kaŋ Abadantaa n'a suuba, ma gaabandi ka dira nda takaa kaŋ nda i n'a har ma ne.

¹¹ Ma dira nda ašariyaa kaŋ i g'a har ma ne, nda ciitoo kaŋ i g'a har ma ne. Masi šiiri ni kabe hennaa wala ilaalaa ga ciitoo zaaboo šennoo se kaŋ i g'a har ma ne.

¹² Boro kaŋ ga fooma, a si haŋajer sargari juwalkaa se kaŋ ga kay no din ka goyey tee Abadantaa, ni Koyoo se, a si haŋajer alkaaloo se, bora din ga buu. Woo ra, n'na ifutu kaa Izirayel ra.

¹³ Jamaa kul ga maar'a, i ga hunbur, i si yee ka fooma.»

Hayey kaŋ kokoy ga hima k'i tee

¹⁴ «Waati kaŋ ni huru gandaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne, waati kaŋ n'n'a mayray, ni goro a ra, de ni nee: <Ay ga kokoy gorandi ay boŋ, sanda takaa kaŋ gandawey kul kaŋ g'ay kuubi k'ay bere g'a tee>»

¹⁵ n'ga hima ka kokoy gorandi ni boŋ, bora kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a suuba, ni armey ra ma boro foo gorandi. Masi yaw gorandi ni boŋ kaŋ man'ti ni armaa.

¹⁶ Amma war kokoyoo masi duu bari boobo, a masi jamaa yeeti Misira mo ka duu bari boobo,

zama Abadantaa nka nee war se: <War masi yee ka yee nda fondaa din.>*

¹⁷ A masi duu woy boobo, hala binoo masi koy mooru, a masi duu nzorfu kaaray nda wura kaŋ ga hanse ka boobo.

¹⁸ Waati kaŋ a goro nga kokoy gorodogoo ra, ašariyaa din kaŋ sargari juwalkey kaŋ ti Lewi borey n'a noo a se, a g'a hantum tiira tana ra k'a jisi nga boŋ se.

¹⁹ A ga hima ka bara a kone, de a m'a caw nga hunaroo kul ra, hala a ma wan ka hunbur Abadantaa, nga Koyoo, de a ma ašariyaa woo šenney kul nda nga hantumey wey kul dii k'i ka dira,

²⁰ hala a masi koy bine beeray nga armyey ga, de a masi šiiri yaamaroo se nga kabe hennaa wala ilaalaa ga, hala a ma duu ka duu aloomur nga kokoytaraa ra Izirayel game, nga nda nga izey.»

18

Sargarey si nondi kala Lewi borey se

¹ «Sargari juwalkey kaŋ ti Lewi boro nda Lewi alkabiilaa kul sii nda baa, i sii nda tubu Izirayel bande. I si huna nda kala sargari tonantey kaŋ nondi Abadantaa maapoo ga nda hayey kaŋ nondi a se.

² I sii nda tubu ngi armyey game, Abadantaa ti ngi tuboo sanda takaa kaŋ nda a n'a har i se.*

³ Hayey ne kaŋ sargari juwalkey ga duu ey jamaa ga, borey kaŋ ga sargari kaa, a ma tee haw,

* **17:16 17.16** Fattaroo 14.10–13. * **18:2 18.2** Kabuyaney 18.20.

wala feeji, wala hancin. Kaboo, nda warkandoo, nda borkotoo ga nondi sargari juwalkey se.

⁴ M'a noo ni alkamaa heгаа ize jina-jinawey, nda ni alaneb hari jinaa, nda ni jiyoo heгаа ize jina-jinawey, nda ni adabba buuney hinbiri jina-jinawey.

⁵ Zama nga no Abadantaa, ni Koyoo n'a suuba alkabiilawey kul game, hala a ma kay ka goy Abadantaa maapoo ga, nga nda nga iz'arey waati kul.

⁶ Nda Lewi boro hun ni koyrawey affoo ra, nongu kul kan ra a goo Izirayel ra, waati kul kan ga kan a se, a ga hin ka koy nongoo ra kan Abadantaa g'a suuba.

⁷ A ga goy Abadantaa, ni Koyoo maapoo ga, sanda nga armey kul kan ti Lewi borey kan ga kay no din Abadantaa jine.

⁸ Nga bagaa naahayaa ga sawa nda cindey wanoo kan sii woo kan a ga duu a nga baabey tuboo jinawey neereroo ra.

⁹ Waati kan ni huru gandaa ra kan Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne masi gandawey wey almuhaley denden.»

Taari annabey nda annabi cimoo

¹⁰ «Boro kul masi garandi ni do kan ga nga iz'aroo wala nga ize woyoo dan nuune ra k'a tee sargari, boro kul kan ga gunandi, wala a ga alkurra kar, wala walikarkaw, wala kottekoyni,

¹¹ wala sawcikaw, wala bukaw tunandikaw, wala gunandikaw, wala bukaw haakaw.

¹² Boro kul kaŋ ga hayey wey tee na almuhale tee Abadantaa se, almuhaley wey maaganda se Abadantaa, ni Koyoo ga dumey gaaray ni jine.

¹³ Ni dira takaa ma henan Abadantaa, ni Koyoo bande.

¹⁴ Zama dumey din kaŋ n'g'i gaaray mma haŋajer alkurrakarkey nda gunandikey se. Amma ni, Abadantaa, ni Koyoo mana yadda ma hayey wey tee.

¹⁵ Abadantaa, ni Koyoo ga annabi foo tunandi ni game, ni armye ra, sanda ay cine, war ma haŋajer a se.

¹⁶ Woo hunday ti hayaa kaŋ n'n'a wiri Abadantaa, ni Koyoo ga Horeb, jamaa margaroo hane, kaŋ n'nee: <Ya si yee ka maa Abadantaa, ay Koyoo jindoo, ya si yee ka dii nuune beeroo woo, hala ya si duu ka buu.>†

¹⁷ Abadantaa nee ya ne: <Woo kaŋ i n'a har ga boori.

¹⁸ Ay ga annabi foo tunandi ngi armye game sanda ni cine, ay g'ay ţenney daŋ miŋoo ra, a ga hayaa kul har i se kaŋ nda ay g'a yaamar.

¹⁹ Boro kaŋ mana haŋajer ay ţenney se, wey kaŋ a g'i har ay maŋoo ga, agay no ma boraa hãa nda ey.

²⁰ Amma annabi kaŋ meebeeray ka ţenni har ay maŋoo ga kaŋ nda ya n'a yaamar a m'a har, wala nda a ţelaŋ koy tanayan maŋey ga, annaboo din ga hima ka buu.>

²¹ A ga hin ka tee ma ni boŋ hãa ka nee: <Taka foo nda ir ga ţennoo bay kaŋ Abadantaa man'a har?>

† 18:16 18.16 Zamnaa 5.25; Fattaroo 20.19.

22 Waati kaŋ annaboo ŝelanj Abadantaa maapoo ga, de hayaa kaŋ a n'a har mana tee, ŝennoo woo Abadantaa man'a har. Meebeeray nda annaboo n'a har. Masi hunbur annaboo din.»

19

Koyrawey kaŋ boro ga nga boŋ talfi

¹ «Waati kaŋ Abadantaa, ni Koyoo na dumey tuusu kaŋ Abadantaa, ni Koyoo ga ni noo ngi gandaa, waati kaŋ n'n'i gaaray, de ni goro ngi koyrawey nda ngi hugey ra,

² ni gandaa kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne m'a mayray, ma koyra hinza danj jere ga a ra.

³ Gandaa kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne sanda tubu, m'a zamna ihinza. Ma fondoyan tee kaŋ ga koy nongu hinzaa ra, woo ra boro wiikaw ga hin ka zuru ka koy nga boŋ talfi i ga.

⁴ Hayaa ne kaŋ ra boro wiikaa ga hin ka zuru hala nga hundoo ma hallasi: boraa kaŋ na nga cinaa wii bila nda ma muray, ka gar man'ti konnari se,

⁵ nda a koy hawsaa ra, nga nda nga cinaa ka tuuri dunbu, de kaboo na daašoo kar waatoo kaŋ a ga baa nga tuuroo zafa, de daaši-izoo hun bundoo ga, a duu nga cinaa, a buu, boraa ma zuru ka koy koyrawey wey affoo ra hundoo ma hallasi,

⁶ Nda man'ti woo, bukaa faasakaa, nga futay beeroo ra, masi koy a gaarandi ka duu a, zama fondaa ga kuu, a masi koy duu a k'a wii, ka gar a

si hima ka wiiyandi, zama man'ti a mma konna nga cinaa.

⁷ Woo se, ay ga ni yaamar ka nee: <Koyra hinza dan jere ga ni bonj se.>

⁸ Nda Abadantaa, ni Koyoo na ni laboo beerandi sanda takaa kan nda a n'a žee ni baabey se, nda a na ni noo gandaa kul kan a na nga allaahidoo zaa ni baabey se,

⁹ woo ra n'ga koyra hinza tonton ihinzaa woo ga. Amma hayaa kan no man'ti kala yaamaroo woo kul kan nda ay ga ni yaamar hõ gaabandi k'a dii, de m'a ka goy, ma baa Abadantaa, ni Koyoo ka hanga nga fondawey waati kul.

¹⁰ Takaa woo ra boro kan mana haya kul tee kuroo si munandi gandaa ra kan Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne sanda tubu, de mo kuri alhaku sii ni ga.

¹¹ Amma nda boro ga konna nga cinaa, nda a na kumsay hirri a se, de a gaaru a se k'a kar buuyan karyan, affaa buu, nda a zuru ka koy koyrawey wey affoo ra,

¹² koyraa boro beerey ma boro sanba k'a dii, i g'a noo bukaa faasakaa se hala a ma duu ka buu.

¹³ Masi hinna a se, bora wii k'a kaa Izirayel ra kan na bora wii kan mana haya kul tee hala ma duu gomni.»

Labey hirrey ašariyaa

¹⁴ «Ni tuboo laboo kan n'ga duu a gandaa ra kan Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne m'a mayray, masi ni cinaa laboo hirrey kan boro jina-jinawey n'i dan kaa dogey ra.»

Seedewey goyoo

15 «Seede folloku masi kay ka laybu wala zunubu kul kaŋ no tabatandi, zunubu kul kaŋ no zunubey ra kaŋ ga hin ka teendi, haya si tabatandi kala seede hinka wala ihinza šennoo ga.

16 Nda taari seede tun ka ifutu daŋ boro ga,

17 boro hinkaa kaŋ ga kakaw ga kay Abadantaa jine, nda sargari juwalkey jine, nda alkaaley jine kaŋyaŋ hanoo din goo ŋi goy zaarey ra.

18 Alkaaley ma hanse ka ceeci ka guna, nda i bay kaŋ seedaa man'ti kala taari seede, taari no a daŋ nga armaa ga,

19 woo ga, war ga hayaa tee a se kaŋ a baa nga m'a tee nga armaa se. Woo ra n'ga ifutu kaa war game.

20 Borey jerey ga maar'a, de i ga hunbur. I si goy futaa woo cine tee war game koyne.

21 Masi hinna boraa woo cine se: hundi no ma hundi bana, moo no ma moo bana, hiŋe no ma hiŋe bana, kabe no ma kabe bana, cee no ma cee bana.»

20

Wongu ašariyawey

1 «Waati kaŋ ni koy ni iberey wongu, de n'ga dii bariyaŋ, nda bari torkayaŋ, nda jama kaŋ bisa ni waney, masi hunbur ey, zama Abadantaa, ni Koyoo kaŋ na ni žigandi ka hun Misira gandaa ra goo ni bande.

2 Nda war ga koy wongoo ra, sargari juwalkaa ga man ka šelaŋ jamaa se.

3 A ga nee i se: <Haŋajer, Izirayel! War ga koy hõ ka war iberey wongu. War gaahamey masi

buu, war masi hunbur, war masi zalba, war masi jiti jiney ra.

⁴ Zama Abadantaa, war Koyoo ga dira war bande, ka war iberey wongu war se, ka war hallasi.>

⁵ Šenni toonandikey ga nee jamaa se: <May no ma hugu taaga cin, de a si jin ka huru a ra? Bora ma willi nga do, a masi koy buu wongoo ra, boro tana ma kaa ka tee boro jinaa kaŋ ga huru a ra.

⁶ May no ma alaneb faari tee, de a mana izey ŋaa jina? Bora ma willi nga do, a masi koy buu wongoo ra, boro tana ma kaa ka izey ŋaa.

⁷ May no ma woy cewoo dii, de a man'a zaa jina? Bora ma willi nga do, a masi koy buu wongoo ra, boro tana m'a zaa.>

⁸ Šenni toonandikey ga koy a ga ka šelan jamaa se, i ga nee: <May no ma hunbur? May no binoo hun? Bora ma willi nga do, a masi koy nga armye biney hasara sanda nga takaa.>

⁹ Waati kaŋ šenni toonandikey šelan ka ben jamaa se, i ga wongu-izey jineboroyan dan jamaa jine.

¹⁰ Waati kaŋ ni man koyra k'a wongu, ma koyraa borey noo fondo i ma alaafiya tee war bande bila wongu.

¹¹ Nda a yadda alaafiya, de a na nga koyraa miŋey feeri ma ne, jamaa kul kaŋ goo a ra ga goy ma ne nda gaabi, i ga tee ni baŋŋey.

¹² Nda a mana yadda ka alaafiya tee war bande bila wongu, nda na ni wongu, m'a wanga k'a dan game.

¹³ Abadantaa, ni Koyoo g'a dan ni kaboo ra, arey kul kaŋ goo nga jamaa ra, n'g'i wii nda

takuba.

¹⁴ Woyey, nda zankey, nda adabbawey, nda haya kul kaŋ goo koyraa ra, nga alganiimaa kul, n'ga nga hayey kul taa. N'ga alganiimaa ŋaa kaŋ n'duu a ni iberey ga, woo kaŋ Abadantaa, ni Koyoo n'a noo ma ne.

¹⁵ Takaa woo no n'ga tee koyrawey kul se kaŋ ga hanse ka mooru ni kaŋyaŋ sii gandawey wey koyrawey ra kaŋ ra n'ga kaa ka goro.

¹⁶ Amma dumey wey koyrawey kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'i noo ma ne sanda tubu, masi hundi naŋ ba haya foo ra kaŋ ga hunsar.

¹⁷ Ma Heti borey, nda Amor borey, nda Kanaŋ borey, nda Ferezi borey, nda Hewi borey, nda Žebus borey halaci sōy sanda takaa kaŋ nda Abadantaa, ni Koyoo na ni yaamar,

¹⁸ hala i masi war waanandi almuhaley kul kaŋ i g'i tee ŋi koyey se, ka zunubu tee Abadantaa, war Koyoo se.

¹⁹ Koyra kaŋ ni gay n'g'a wanga k'a daŋ game k'a wongu k'a dii, masi daaši ka tuurey zafa. Ma tuurey din izey tee meehunay, mas'i dunbu. Saajoo tuuroo adamize no kaŋ n'g'a wanga k'a daŋ game wala?

²⁰ Amma n'ga hin ka tuurey halaci, m'i dunbu, wey kaŋ n'ga bay kaŋ i si ŋandi. N'ga hin k'i ka wongu jinay tee ka koyraa kaŋ ga ni wongu wanga k'a daŋ game hala waati kaŋ ra a kaŋ.»

21

Boro bukaw kaŋ boro wiikaa mana bayrandi ašariyaa

¹ «Nda gandaa kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne m'a mayray ra boro kaŋ i n'a wii garandi hawsaa ra bila nda bora kaŋ n'a wii ma bayrandi,

² ni boro beerey nda alkaaley ga fatta ka nga mooruyanoo neeši k'a dii bukaa do ka koy koyrawey ga kaŋ ga man a ga.

³ Waati kaŋ koyraa kaŋ ga man bukaa ga bayrandi, koyraa din boro beerey ga haw zan zaa kaŋ mana bay ka goy kul tee, a mana bay ka tiŋay-zaa-bundu jeeje.

⁴ Koyraa din boro beerey ga hawoo ka doo hari do kaŋ si kogu, kaŋ ra beerimaw mana bay ka tee, dumi mana bay ka sayandi a ra. No din ra i ga hawoo jindebandaa kayri haroo mijoo ga.

⁵ Waatoo din sargari juwalkey kaŋ ti Lewi borey ga man kate, zama Abadantaa, ni Koyoo n'i suuba i ma goy nga se, i ma gaara Abadantaa maapoo ga, ngi no ma ciiti dunbu yenje dumi kul nda marayyan dumi kul kaŋ no.

⁶ Koyraa din boro beerey kul, wey kaŋ ti bukaa boro maanawey, ga ngi kabey numay haw zanoo ga kaŋ i na jindebandaa kayri haroo mijoo ga.

⁷ I ga nee: <Ir kabey mana kuroo woo mun, ir moŋey mana dii nga dooriyanoo.

⁸ Abadantaa, zunubu tuusuyanoo tee, ni jamaa Izirayel se kaŋ n'n'a sawal. Masi kuri kaŋ mana haya kul tee daŋ ni jamaa Izirayel game.> Takaa woo nda kuroo alhakoo ga yaafandi i se.

⁹ Ni, boro kaŋ mana haya kul tee kuroo kaŋ mun kaa war game, zama n'ga hima ka haya tee kaŋ ga šerre Abadantaa jine.»

Konɲa kaɲ duwandi wongu ra hiiɲaa aʂariyaa

¹⁰ «Waati kaɲ ni koy ni iberey wongu, de Abadantaa, ni Koyoo n'i dan ni kaboo ra, n'n'i tee baɲɲayan,

¹¹ nda n'dii konɲey ra woy kaɲ kunturoo ga hennay, ni bag'a, n'n'a zaa wande,

¹² ma koy nda a ni hugoo do. A ma nga boɲoo cebu, a ma nga kabeboyey kaa,

¹³ konɲataray darbaa ga hun a ga, a ga goro ni do, a ga nga baaba nda nga ɲaa hēe handu foo timmante. Woo banda ga, ma koy a do, ma hiiɲi a, a ga tee ni wandoo.

¹⁴ Nda a si kan ma ne koyne, m'a naɲ a ma koy nongu kaɲ kan a se, n'si hin k'a neere, n'si hin k'a dan tamtaray, zama n'n'a tee ni wandoo.»

Iz'aru jinaa aʂariyaa

¹⁵ «Nda aru kaɲ goo nda wande hinka, ga baa affoo, a si baa affaa, a goo nda iz'aruyan woo kaɲ a ga bag'a ga nda woo kaɲ a si bag'a ga, de iz'aru jinaa man'ti kala woyoo kaɲ a si bag'a wane:

¹⁶ han kaɲ a ga nga tuboo tee nga iz'arey game, a sii nda fondo ka woyoo kaɲ a ga bag'a izoo tee iz'aru jinaa woyoo kaɲ a si bag'a wanoo jine, zama nga ti gunde jinaa.

¹⁷ A ma yadda kaɲ woyoo kaɲ a si bag'a iz'aroo ti gunde jinaa, a m'a noo baa hinka almaanoo kul ra. Iz'aroo woo ti ize jinaa kaɲ hun nga gaaboo ra. A ga duu hayey kaɲ gunde jinaa ga hima ka duu ey.»

Iz'aru turante aʂariyaa

¹⁸ «Aru kanj goo nda iz'aru turante, hiješenda kanj si hanjajer nga baaba se, a si hanjajer nga paa se, nda i n'a hoyray, amma a mana hanjajer i se,

¹⁹ baaboo nda janjoo m'a dii k'a fattandi ka koy nda a nga koyraa boro beerey do, nga koyraa mijoo ga.

²⁰ I ma nee koyraa boro beerey se: «Ir iz'aroo ne, turante no, hiješenda no, a si hanjajer ir se, izefutu no, harifutu hanj kaw no.»

²¹ Koyraa arey kul m'a warra nda tondi k'a wii, a ga buu. Woo ra n'ga ifutu kaa war game. Izirayel kul ga maar'a, de i ga hunbur.»

Borey kanj kanjandi bundu ga ka wiiyandi ašariyaa

²² «Nda aru na zunubu tee kanj ga hima nda buuyan, de a wiiyandi, n'n'a deejii bundu ga,

²³ nga bukaa masi cijinoo tee bundoo ga, a tilasu zaari follokaa ra m'a fiji, zama boro kanj deejandi man'ti kala haya kanj Irkoy n'a laali. Masi gandaa žiibandi kanj Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne a ma tee ni tuboo.»

22

Gaakasinay ašariyaa

¹ «Nda ni armaa hawoo, wala nga feejoo, wala nga hancinoo dere, de n'dii a, masi bisa a ga, masi goro man'a ka koy ni armaa do.

² Nda ni armaa si man ni, wala n's'a bay, ma adabbaa dii ni hugoo do, a ma cindi ni do hala waati kanj ni armaa kaa k'a ceeci, m'a yeeti a se.

³ Takaa follokaa no n'ga tee nga farkaa se, takaa din da nga bankaaraa se, ma takaa follokaa

tee haya kul kaŋ dere ni armaa se, de n'duu a, n'si hin ka bisa a ga.

⁴ Nda n'dii ni armaa farkaa wala nga hawoo kaŋ fondaa ra, masi bisa a ga, a tilasu m'a gaa k'a tunandi.»

Ašariya tanayan

⁵ «Woy masi aru bankaaray daŋ, aru masi woy darbay daŋ. Boro kul kaŋ na woo tee, almuhal no Abadantaa, ni Koyoo se.

⁶ Nda ni fondaa ga n'dii ciraw teji, tuuri dumi kul kaŋ no ga wala laboo ga, izeyan bara a ra wala guuri, jaŋoo ga kani izey ga wala guurey ga, masi jaŋoo zaa nda izey.

⁷ A tilasu ma naŋ jaŋoo ma koy jina ma izey hinne zaa. Woo ra n'ga duu gomni, n'ga duu aloomur.

⁸ Nda n'na hugu taaga cin, ma kunga cin beeneheroo ga, hala masi duu ka kuri alhaku daŋ hugoo ga nda boro hun a ga ka kaŋ.

⁹ Masi dumi tana say ni alaneb faaroo ra, nda n'n'a woo tee, hayaa kul kaŋ n'n'a say ga yeetandi jere ga Irkoy se, nga nda alaneb faaroo hegaa.

¹⁰ Masi haw nda farka daŋ cere ga ka beeri.

¹¹ Masi bankaaray nda šukka kaŋ teendi nda alman haabu nda leŋ šukka.

¹² Ma buzu-buzu daŋ ni darbaa kaŋ goo ni jindoo ra kanje taacaa ga.»

Kakawyan woy here

¹³ «Nda aru hiiji woy, a marga nda a, woo banda ga, a man'a bag'a,

14 nda a na attabiya futu har a ga ka maapoo futandi ka nee: <Ay na woyoo woo zaa, ay marga nda a, ya na kabe gar a ga.>

15 Woo ga, woysogaa baaba nda janoo ga kaboo silbawey zaa k'i ka koy koyraa boro beerey do koyraa mijoo ga.

16 Woysogaa baaba ga nee boro beerey se: <Ay n'ay ize woyoo noo aroo woo se wande, a si bag'a.>

17 Nga ne, a na šenniyan har nga attabiyaa ga ka nee: "Ya na dii ni ize woyoo ga kabe silbawey." Ka gar ay ize woyoo kaboo silbawey ne zaara ga.> I ga zaaraa daaru koyraa boro beerey jine.

18 Koyraa din boro beerey ga aroo dii k'a gooji,

19 i g'a zukandi nzorfu kaaray tamma bon zangu (100) kan i g'i noo woysogaa baaba se, zama a nka Izirayel woysogo kan mana aru bay maapoo futandi. A ga cindi ka tee nga wandoo, a si hin k'a fay kullihinne a ga huna.

20 Amma nda hayaa tee cimi, kaboo silbawey mana diyandi woysogaa ga,

21 i ga woysogaa fattandi baaboo hugoo mijoo ga, koyraa borey g'a warra nda tondi k'a wii, a ga buu, zama almunkar no a n'a tee Izirayel ra, ka woykuurutaray tee nga baaba hugoo ra. Woo ra n'ga ifutu kaa war game.

22 Nda aru garandi a ga kani nda woyhiiji, ihinkaa kul ga wiiyandi, aroo kan kani nda woyoo nda woyoo hunday. Ifutu kaa Izirayel ra.

23 Nda woysogo kan si aru bay, aru n'a wiri, de aru tana dii a koyraa ra ka kani nda a,

²⁴ war ma ngi boro hinkaa kul fattandi koyraa minoo ga, war m'i warra nda tondi k'i wii, i ga buu. Woysoogaa ga buu, zama a mana kaati koyraa ra ka borey cee. Aroo ga buu, zama a nka kan nga cinaa wandoo ga. Woo ra n'ga ifutu kaa war game.

²⁵ Amma nda hawsaa ra aroo dii woysoogo kan wirandi, nda aroo n'a dii ka kani nda a, aroo hinne kan kani nda a no ma wiiyandi.

²⁶ Masi haya kul tee woysoogaa se, woysoogaa mana zunubu kul tee kan ga hima nda buuyan. A ga hima nda boro kan kan nga cinaa ga k'a wii.

²⁷ Zama hawsaa ra a duu a, woysoogaa kaati, amma boro kul sii no kan g'a hallasi.

²⁸ Nda aru dii woysoogo kan si aru bay kan mana wirandi, a kan a ga ka kani nda a, de i n'i gar a ra,

²⁹ aroo kan kani nda woysoogaa ga nzorfu kaaray tamma bon woyguu (50) noo woysoogaa baaba se, zama a nka kan a ga, a g'a tee nga wandoo, a si hin k'a fay kullihinne a ga huna.»

23

¹ «Boro kul masi marga nda nga baaba wandoo, baaboo kaynandiyan no.»

Borey kan si huru Abadantaa jamaa ra

² «Aru kan maamey tutubandi, wala arutaraa dunbu ka hun a ga si huru Abadantaa jamaa ra.

³ Alharam si huru Abadantaa jamaa ra. Ba nga hayroo iwoyantoo (10to) si huru a ra.

⁴ Amonj boro nda Mowab boro si huru Abadantaa jamaa ra. Ba ngi hayroo iwoyantoo (10to) si huru Abadantaa jamaa ra hala abada.

⁵ Zama i mana kaa ka war kubay nda ŋaayan nda hari fondaa ra, waatoo kaŋ war fatta Misira, de mo i na Balam, Bewor iz'aroo kaŋ hun Petor koyraa ra kaŋ goo Mezopotami sufuray a ma war danga.

⁶ Amma Abadantaa, ni Koyoo mana yadda ka haŋajer Balam se. Abadantaa, ni Koyoo na dangaroo barmay ma ne k'a tee gaarari, zama Abadantaa, ni Koyoo nka baa ni.

⁷ Abada masi ngi alaafiyaa nda ngi gomnoo ceeci kullihinne n'ga huna.

⁸ Masi Edom boro dii harramante, zama ni armaa no, masi Misira boro dii harramante, zama ni nka goro ka waati tee nga gandaa ra.

⁹ Ngi hayroo, hala ihinzantoo ga hin ka huru Abadantaa jamaa ra.»

Jamaa kaloo ga hima ka henan

¹⁰ «Waati kaŋ ni koy ni iberey wongu, ma mooru ifutu kul.

¹¹ Nda aru goo ni do kaŋ si henan, zama cijinoo ra nga almaaniyoo mun a ga, a ga hima ka fatta jamaa kaloo se taray, a masi huru kaloo ra.

¹² Alaasaroo ra, a ma ŋumay nda hari, waynaa kaŋyanoo ga, a ga hin ka huru jamaa kaloo ra.

¹³ Ma nongu tee jere ga, jamaa kaloo se taray, no din ra n'ga koy.

¹⁴ Kuumu ma bara ni jinawey ra, nda n'koy saaji, ma guusu kaa, de ma ni žiiboo fiji.

¹⁵ Zama Abadantaa, ni Koyoo ga dira jamaa kaloo game ka ni hallasi ka ni iberey dan ni kaboo ra. Ni jamaa kaloo ma henan hala a masi dii ni do albasi kul, de a masi hun ni bande.»

Tam kaŋ zuru ašariyaa

¹⁶ «Masi tam kaŋ zuru nga koyoo ga ka kaa ka tugu ni do, yeeti nga koyoo se.

¹⁷ A ga goro ni do, ni jamaa game nongoo kaŋ a n'a suuba ra, ni koyrawey affoo ra, nongoo kaŋ kan a se, mas'a žilla.»

Zinaa kaŋ ga teendi tooru hugey ra

¹⁸ «Izirayel ize woyey game, zinaa kaŋ ga teendi tooru hugey ra masi teendi war do, Izirayel iz'arey game, zinaa kaŋ ga teendi tooru hugey ra masi teendi war do.

¹⁹ Woy zinateeri banaa wala aru zinateeri banaa, masi kate nda a Abadantaa, ni Koyoo hugoo ra, ka meefur kul kaŋ no bana, zama ngi boro hinkaa kul man'ti kala almuhai Abadantaa, ni Koyoo se.»

Garaw nda albaha

²⁰ «Masi garaw ni armaa se ka albaha dii a ga: mas'a tee nooru ra, mas'a tee ŋaayan ra, mas'a tee haya kul ra kaŋ ga garawandi ka duu albaha.

²¹ N'ga hin ka albaha dii yaw ga, amma ni armaa, mas'a dii a ga, hala Abadantaa, ni Koyoo ma albarka dan ni kabe goyey kul ra, gandaa ga kaŋ ra n'ga huru k'a mayray.»

Meefur ašariyaa

²² «Nda n'na meefur zaa Abadantaa, ni Koyoo se, masi gay man'a kaa, zama šikka sii, Abadantaa, ni Koyoo ga ni hãa nda a, nda woo teendi, a ga tee ma ne zunubu.

²³ Nda n'na ni boŋ dii mana meefur zaa, mana duu zunubu.

²⁴ Amma haya kaŋ ni mijoo n'a har, m'a tee ka sawa nda meefuroo kaŋ n'n'a zaa nda ni boŋ Abadantaa, ni Koyoo se, woo kaŋ ni mijoo n'a har.»

Ka ŋaa ni cinaa faaroo ra ašariyaa

²⁵ «Nda ni huru ni cinaa alaneb faaroo ra, n'ga hin ka alaneb-izey ŋaa nda woo kaŋ kan ma ne hala ma kungu, amma masi daŋ ni jinaa ra.

²⁶ Nda ni huru ni cinaa taasoo faaroo ra, n'ga hin ka jeeni kaa nda ni kabey, amma masi cendi daŋ ni cinaa taasoo ra.»

24

Woy kaŋ fay ašariyaa

¹ «Nda aru na woy zaa hiijay, de woyoo mana kan a se koyne, zama a dii woyoo ga haya kaŋ si tee a se, a ma fay-kaddaasu hantum a se. Nda a n'a noo a se, a m'a fattandi nga do.

² A ga fatta a do, a ga koy, a ga hin ka tee aru tana se wande.

³ Nda aroo woo mo si bag'a, a ma fay-kaddaasu hantum a se. Nda a n'a noo a se, a m'a fattandi nga do. Wala nda aroo kaŋ n'a zaa buu,

⁴ aru jinaa din kaŋ n'a naŋ si hin k'a zaa wande koyne, zama a si halal a se, almuhali no

Abadantaa jine. Masi zunubu dan gandaa ga kan Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne sanda tubu.»

Aru hiiji taaga ašariyaa

⁵ «Aruhiiji taaga si koy wongu, de mo jeraw kul masi huru a ga, haya kul s'a dii hala jiiri foo nga hugoo sabbu se, a ma woyoo kan a hiiji a jaalandi.»

Tolme ašariyaa

⁶ «Masi fufutondi dii tolme, masi fufutondizoo mo dii. Nda n'n'a woo tee, a ga hima nda hundi no n'n'a dii tolme.»

Boro zaayan ašariyaa

⁷ «Nda boro diyandi kan na nga armaa zay Izirayel borey ra k'a dan bapnataray wala a n'a neere, goy futu teekaa ga wiiyandi. Woo ra n'ga ifutu kaa war game.»

Jiray ašariyaa

⁸ «Ni boŋ hawgay jiray ga, ma hanse ka lakkal dan a se, de ma hayaa kul tee nda takaa kan nda sargari juwalkey kan ti Lewi boro g'a cawandi ma ne. War ma gaabandi ka goy nda woo kan nda ay na sargari juwalkey yaamar.

⁹ Hongu hayaa kan Abadantaa, ni Koyoo n'a tee Maryama se fonda ra waatoo kan war ga fatta Misira.*»

Tolme ašariyaa koyne

¹⁰ «Nda ni garaw ni cinaa se, masi huru nga hugoo ra ka tolme dii,

* 24:9 24.9 Kabuyaney 12.10.

11 ni mma cindi taray, bora a kan se n'ga garaw ga kate ma ne tolmaa taray.

12 Nda talka no, masi nan nga tolmaa ma kani ni do.

13 Ma gaabandi ka tolmaa yeeti a se waynaa kanyanoo ga hala a ma kani nga bankaaraa ra, a ma gaara ma ne. Šerretaray no ma ne Abadantaa, ni Koyoo do.»

Goykaw-ize ašariyaa

14 «Masi goykaw-ize talka wala alfukaaru šiita, a ma tee ni armey wala ni yawey affoo kan ga goro ni gandaa koyrawey ra.

15 M'a noo nga zaaroo goyhayoo za waynaa mana kan, zama talka no, a ga too a ga. Nda man'ti woo, a ga kaati ka Abadantaa cee ni ga, de n'ga duu zunubu.»

Boro foo kul ga tuuru nga boŋ maapoo ga

16 «Baabey si wiiyandi izey maaganda se, izey si wiiyandi baabey maaganda se. Boro foo kul ga wiiyandi nga boŋ zunuboo maaganda se.»

Haya kan ga nanandi talkey se

17 «Masi yaw nda alyatim tooje, masi woy kan kurpoo buu bankaaraa dii tolme.

18 Ma hongu kan ni cindi ka tee baŋna Misira, Abadantaa, ni Koyoo na ni feeri. Woo se ay ga ni yaamar ma šennoo woo ka goy.

19 Waati kan n'ga ni faaroo hegay, de ni dirpa jeeni ni faaroo ra, masi willi ka koy a zaa. A man'ti kala yawoo, nda alyatimoo, nda woyoo kan kurpoo buu wane. Nda n'n'a woo tee,

Abadantaa, ni Koyoo ma albarka danj ni kabe goyey kul ra.

²⁰ Waati kanj n'ga ni zaytu-izey som, masi yee a ga ka wey kanj cindi a ga dogu. A man'ti kala yawoo, nda alyatimoo, nda woyoo kanj kurjoo buu wane.

²¹ Waati kanj n'ga ni alaneb-izey kosu, masi willi ka izey kanj cindi a ga ceeci. A man'ti kala yawoo, nda alyatimoo, nda woyoo kanj kurjoo buu wane.

²² Ma hongu kanj ni cindi ka tee bapjpa Misira gandaa ra. Woo se ay ga ni yaamar ma šennoo woo ka dira.»

25

Takaa kanj nda ciiti ga dunbandi

¹ «Nda kakaw huru boroyan game, i ga koy alkaaloo jine a m'i ciiti, cimikoynoo ga henanandi, woo kanj sii nda cimi ga zukandi.

² Nda boraan kanj sii nda cimi ga hima ka žabandi, alkaaloo g'a daaru ganda, i m'a barzu jinoo ra ka sawa nda barzu mee hinnaa kanj nda nga layboo ga hima.

³ Barzu mee woytaaci (40) no ma hun a ra, amma i masi bisa a ga, nda a bisa woo, ma hunbur ni armaa masi koy kayna ni jine.»

Haw ašariyaa

⁴ «Masi heejoo mijoo haw waati kanj a ga taasu musay.»

Naa-izetaray hijjay

⁵ «Nda armayan ga goro cere bande, nda affoo buu bila nda a ma duu iz'aru, bukaa wandoo si

koy hiiji ceewaani. Nga alboraa ga koy a do k'a zaa wande, woo ra a na hayaa tee a se kaŋ albora ga hima k'a tee.

⁶ Gunde jinaa kaŋ a g'a dan aduŋna ra armaa kaŋ buu maapoo no ma huru a ga, hala maapoo masi tuusandi ka hun Izirayel ra.

⁷ Nda aroo woo si baa nga ma nga albora woyoo zaa wande, albora woyoo ga žigi ka koy koyraa mijoo ga boro beerey do ka nee i se: <Agay alboraa wanji ka nga armaa maapoo tunandi Izirayel ra, a wanji ka nga alborataraa goyoo tee ya ne.>

⁸ Alboraa koyraa boro beerey g'a cee ka šelan a se. Nda a cindi a ga ka nee: <Ay si baa y'a zaa wande>,

⁹ woo ga, albora woyoo ga man nga albora boro beerey jine, a ga nga albora aroo taami cala foo kaa, de a ga tufa ndumoo ga. A ga nee: <Hayaa ne kaŋ boro g'a tee aru se kaŋ wanji ka nga armaa hugoo kayandi.>

¹⁰ Maapoo kaŋ nda i ga bora cee Izirayel ra ti: <Bora kaŋ taami cala faa hun hugoo>»

Woy si hima ka huru aru hinka yenje ra

¹¹ «Nda aru hinka yenje, nda affoo wandoo man ka nga kurpoo kaa bora kaŋ g'a kar kaboo ra, nda a na nga kaboo taŋ ka aroo dii nda nga arutarawey,

¹² ma woyoo kaboo dunbu, masi hinna a se.»

Maamala ašariyaa

¹³ «Neeši tondi hinka, ikaccu nda ibeeri masi bara ni saakoo ra.

14 Neeši jinay hinka, ikaccu nda ibeeri masi bara ni do.

15 Neeši tondi henna cimi ma bara ma ne, neeši jinay henna cimi ma bara ma ne, hala ma duu ka duu aloomur gandaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne.

16 Zama boro kul kaŋ ga woo tee, boro kul kaŋ ga goy nda šerretaray jaŋay, almuhal no Abadantaa, ni Koyoo do.»

Amalek borey šennoo

17 «Hongu hayaa kaŋ Amalek n'a tee ma ne fondaa ra waatoo kaŋ war ga fatta Misira,

18 takaa kaŋ nda a na ni kubay fondaa ra, ka ni banda borey kar, yalaafantey kul kaŋ goo banda here, a gar kaŋ ni fara, ni dusu, zama a si hunbur Irkoy.

19 Waati kaŋ Abadantaa, ni Koyoo, na ni noo alaafiya ka ni kaa ni iberey kul kabey ra kaŋ ga ni kuubi ka ni bere gandaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne sanda tubu, hala m'a mayray, ma Amalek maapoo kaa beenaa cire. Masi dirŋa woo.»

26

Dumari-ize jina-jinawey ašariyaa

1 «Waati kaŋ ni huru gandaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne sanda tubu, waati kaŋ n'n'a mayray, de ni goro a ra,

2 n'ga ni gandaa kaŋ Abadantaa g'a noo ma ne dumari-ize jina-jinawey kul zaa, m'i daŋ kokondo ra, de n'ga koy nongoo kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a suuba ka nga maapoo gorandi a ra.

³ Ma koy sargari juwalkaa do kaŋ hanoo din goo nga goy zaarey ra, ma nee a se: <Ay g'a har hō Abadantaa, ni Koyoo jine kaŋ ay huru gandaa ra kaŋ Abadantaa žee ir baabey se kaŋ nga g'a noo ir se.>

⁴ Sargari juwalkaa ga kokondaa dii ni kaboo ra k'a jisi Abadantaa, ni Koyoo sargari tonadogoo jine.

⁵ De ma šennoo zaa Abadantaa, ni Koyoo jine ka nee: <Ay baaba man'ti kala Aram boro kaŋ ga gana-gana, a nka zunbu ka koy Misira, nga nda boro kaynayan ka goro no din sanda taabuši. A tee dumi beeri kaŋ goo nda gaabi, i ga boobo.>

⁶ Misira borey n'ir žilla k'ir kankam k'ir daŋ goy šenda ra.

⁷ Ir kaati ka Abadantaa, ir baabey Koyoo cee. Abadantaa na haŋajer ir se, a dii ir kankamroo, nda ir zaraboo, nda ir šiitaroo.

⁸ Abadantaa man'ir fattandi Misira kala nda kabe gaabante, nda hini, nda teegoy beeri hunburante, nda tammaasayan, nda kayfiyan.

⁹ Nga no ka kate ir ne ra, a n'ir noo gandaa woo, ganda kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari.

¹⁰ Sohō nga ne, ay ga kate laboo kaŋ ni, Abadantaa n'a noo ya ne dumari-ize jina-jinawaye.> Šennoo kaŋ harandi banda ga, ma hayey jisi Abadantaa, ni Koyoo jine, ma sujudu Abadantaa, ni Koyoo jine.

¹¹ Woo banda ga, ma jaali haya henney kul maaganda kaŋ Abadantaa, ni Koyoo n'i noo ni nda ni hugoo se, ni, nda Lewi bora, nda yawoo bande kaŋ goo ni do.»

Jiiri hinzantoo azakkaa

¹² «Jiiri hinza kul, jiiri hinzantoo ti azakkaa jiiroo. Waati kan n'na ni hayey kul hegaa azakkaa kaa, m'a noo Lewi boraa se, nda yawoo, nda alyatimoo, nda woyoo kan kurpoo buu. I g'a naa, i ga kungu ni koyrawey ra.

¹³ Waatoo din ma nee Abadantaa, ni Koyoo jine: «Ay na hayaa kan yeetandi jere ga Irkoy se kaa ay hugoo ra, ay n'a noo Lewi boraa, nda yawoo, nda alyatimoo, nda woyoo kan kurpoo buu se ka sawa nda yaamar kul kan n'n'a noo ya ne, bila nda y'a hoo, ya na dirpa ba affoo.

¹⁴ Ya na haya kul naa a ra waatoo kan ay goo buuyan goray ra, ya na haya kul kaa a ra waatoo kan ay si henan, ya na haya kul kaa a ra bukaw se. Ay na hanajer Abadantaa, ay Koyoo se, ay goy nda takaa hunday kan nda n'n'ay yaamar.

¹⁵ Abadantaa, ni kan goo ni nongoo henanantaa ra kan ti beenaa, fuuni ganda ka guna ka dii, ma albarka dan ni jamaa Izirayel ra, nda gandaa kan n'n'a noo ir se ra sanda takaa nda n'n'a zee ir baabey se, gandaa kan ra yuu nda waa ga tee hari.»

Izirayel man'ti kala Abadantaa jamaa

¹⁶ «Hõ Abadantaa, ni Koyoo ga ni yaamar ma hantumey, nda fondawey wey ka goy, m'i dii, m'i ka goy nda ni binoo kul nda ni hundoo kul.

¹⁷ Hõ n'na allaahidu zaa kan Abadantaa ti ni Koyoo, de mo n'ga hanga nga fondawey, kan n'ga nga hantumey, nda nga yaamarey, nda nga ašariyawey dii, de mo n'ga hanajer a se.

¹⁸ Hõ Abadantaa na allaahidu zaa ma ne kaŋ ni ti nga halaalaa sanda takaa kaŋ nda a n'a har ma ne, de mo kaŋ ma nga yaamarey kul dii,

¹⁹ hala nga ma hanse ka ni noo beeray, nda maa, nda jeeray ka bisa dumey kul kaŋ a n'i taka, ma tee jama henanante Abadantaa, ni Koyoo se sanda takaa kaŋ nda a n'a har ma ne.»

27

Tondey kaŋ i n'i kayandi Ebal tondi hondoo ga

¹ Musa nda Izirayel boro beerey na jamaa yaamar ka nee: «Yaamaroo kul kaŋ ay g'a har war se hõ, war m'a dii.

² Han kaŋ war na Žurdeŋ isaa deŋ ka bisa gandaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne, ma tondi beeriyaŋ kayandi, m'i yon nda dooru.

³ Ma ašariyaa woo šenney kul hantum i ga waati kaŋ ni bisa ka huru gandaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne, ganda kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari, nda takaa kaŋ nda Abadantaa, ni baabey Koyoo n'a har ma ne.

⁴ Waati kaŋ war na Žurdeŋ isaa deŋ, war ma tondey wey kayandi Ebal tondi hondoo boŋ kaŋ ay ga war yaamar hõ war m'i kayandi, m'i yon nda dooru.

⁵ No din ra ma sargari tonadoo cin Abadantaa, ni Koyoo se, sargari tonadoo kaŋ teendi nda tondi, tondiyaŋ kaŋ ga guuru mana bay ka tuku.

⁶ Ma Abadantaa, ni Koyoo sargari tonadogoo cin nda tondiyaŋ kaŋ mana goyandi. Nga boŋ

n'ga sargari kukuranteyan kaa Abadantaa, ni Koyoo se.

⁷Ma alaafiya teendi sargarey kaa, no din ra ma naa, ma naali Abadantaa, ni Koyoo jine.

⁸Tondey wey ga ma ašariyaa woo šenney kul hantum k'i žeeru a ga kaaray.»

⁹Musa nda sargari juwalkey kan ti Lewi boro šelan Izirayel kul se ka nee: «Izirayel, dangay, ma hanajer. Hō ni tee Abadantaa, ni Koyoo jamaa.

¹⁰Ma hanajer Abadantaa, ni Koyoo se, ma nga yaamarey nda nga hantumey ka dira kan ay g'i noo ma ne hō.»

¹¹Zaaroo din hunday ra, Musa na jamaa yaamar ka nee:

¹²«Waati kan war na Žurden isaa den, alkabi-ilawey kan ti Simewon, nda Lewi, nda Žuda, nda Isakar, nda Isufi, nda Benžamen ga kay Garizim tondi hondoo bon ka albarka gaara jamaa se.

¹³Amma alkabiilawey kan ti Ruben, nda Gad, nda Ašer, nda Zabulon, nda Dan, nda Neftali ga kay Ebal tondi hondoo bon laali gaarayan se.»

Laaliyan woy cindi hinkaa (12)

¹⁴Lewi borey ga šennoo zaa ka jinde jer ka nee Izirayel arey kul se:

¹⁵«Boraa laali kan ga bundu tooru hanse wala kan ga guuru mennandi k'a tee tooru, haya no kan kabe goykaw k'a tee k'a dan nongu tugante ra. Almuhal no Abadantaa do. Jamaa kul ga zaabi ka nee: <Amin.>

¹⁶Boraa laali kan ga nga baaba nda nga naa kaynandi. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

¹⁷ Bora laali kaŋ ga nga cinaa laboo hirrey kaa dogey ra. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

¹⁸ Bora laali kaŋ ga danaw fondaa derandi a se. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

¹⁹ Bora laali kaŋ ga yaw, wala alyatim, wala woy kaŋ kurŋoo buu tooŋe. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

²⁰ Bora laali kaŋ ga kani nda nga baaba wandoo, zama a nka nga baaba kaynandi. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

²¹ Bora laali kaŋ ga marga nda adabba, dumi kul kaŋ no. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

²² Bora laali kaŋ ga kani nda nga woymaa, a ma tee baaboo ize woyoo wala jaŋoo ize woyoo. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

²³ Bora laali kaŋ ga kani nda nga wandoo jaa. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

²⁴ Bora laali kaŋ ga nga cinaa kar k'a wii tuguyan ra. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

²⁵ Bora laali kaŋ ga sufuray taa ka boro kaŋ mana haya kul tee kuroo mun. Jamaa kul ga nee: <Amin.>

²⁶ Bora laali kaŋ si ašariyaa woo šenney kayandi k'i ka dira. Jamaa kul ga nee: <Amin.>»

28

Irkoy na allaahiduyan za albarka here

¹ «Nda n'ga haŋajer ka boori Abadantaa, ni Koyoo se ka gaabandi ka dira nga yaamarey kul bande nda takaa kaŋ nda ay g'i har ma ne hō, Abadantaa, ni Koyoo ga ni jer beene ka bisa laboo dumey kul.

² Nda n'na hanajer Abadantaa, ni Koyoo se, albarkawey kul ne kaŋ n'ga duu ey, de i ga tee ni wane:

³ Albarka ga huru ni ra koyraa ra, albarka ga huru ni ra hawsaa ra.

⁴ Albarka ga huru ni hayroo, nda hayey kaŋ ni laboo g'i hay, nda ni adabbaa hayroo, nda ni hawey hayroo, nda ni alman buuney hayroo ra.

⁵ Albarka ga huru ni kokondaa nda ni hanfoo ra.

⁶ Albarka ga huru ni ra ni hururoo ga, albarka ga huru ni ra ni fattaroo ga.

⁷ Abadantaa ga ni noo hinay ni iberey ga kaŋ ga kay ma ne. I ga fondo folloku zaa ka kaa ka ni wongu, amma i ga zuru ni jine nda fondo iyye.

⁸ Abadantaa ga yaamar noo albarka ma huru ni attam fanjidogey nda ni kabe goyey kul ra. Gandaa kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne, a ga albarka dan ni ra gandaa din ra.

⁹ Nda n'na Abadantaa, ni Koyoo yaamarey dii, de ni hanga nga fondawey, Abadantaa ga ni tee jama henanante nga boŋ se nda takaa kaŋ nda a n'a žee ma ne.

¹⁰ Dumey kul kaŋ goo laboo ga, ga dii kaŋ Abadantaa maapoo ga ciya ni ga, de i ga hunbur ni.

¹¹ Abadantaa ga ni too nda gomni ka ni hayroo, nda ni adabbaa hayroo, nda hayey kaŋ ni laboo g'i hay boobandi laboo ga kaŋ Abadantaa n'a žee ni baabey se kaŋ nga g'a noo ma ne.

¹² Abadantaa ga nga alman jisidoo hennaa feeri ma ne kaŋ ti beenaa, ka ni noo ncirpi nga waatoo ra, ka albarka dan ni kabe goyoo kul ra.

N'ga garaw dumi booboyan se, amma ni, n'si garaw zaa.

¹³ Abadantaa ga ni dan jine ma tee bonoo, n'si tee nsunfaa, waati kul beene no n'goo, abada n'si yee ganda, nda n'ga hanajer Abadantaa, ni Koyoo yaamarey se kan ay g'i har ma ne hõ k'i dii k'i ka dira,

¹⁴ nda n'si šiiri nongu tana here šenney kul ra kan ay g'i har ma ne hõ, nda n'si hanga koy tanayan bande k'i gana.»

Laalirey kan ga duwandi Irkoy hanajer janaa ra

¹⁵ «Amma nda n'si hanajer Abadantaa, ni Koyoo se, n'si gaabandi ka dira nga yaamarey kul nda nga hantumey kul bande kan nda ay ga ni yaamar hõ, laalirey kul ne kan ga kaa ni ga, de i ga duu ni:

¹⁶ n'ga laali koyraa ra, n'ga laali hawsaa ra.

¹⁷ Ni kokondaa nda ni hanfoo ga laali.

¹⁸ Ni hayroo, nda hayey kan ni laboo g'i hay, nda ni adabbaa hayroo, nda ni alman buuney hayroo ga laali.

¹⁹ N'ga laali ni hururoo ga, n'ga laali ni fattaroo ga.

²⁰ Abadantaa ga laaliyan sanba ni ga, a ga lakkaltunay sanba ni ga, ka ni kabe goyey kul birji, hala ma halaci, ma cahã ka dere, ni teegoy futawey maaganda se, zama n'n'ay nan.

²¹ Abadantaa ga wirci laala kan ga bere ka ni kar, hala a ma ni tuusu ka ni kaa laboo ga kan ra n'ga huru k'a mayray.

²² Abadantaa ga pomyan ka ni kar, nda gaaham konni, nda tonyan, nda funsuyan. A ga kate ni

faarey ga kogay ka dumari-izey funbandi. I ga duu ni hala ma dere.

²³ Beenaa kaŋ goo ni boŋ ga tee sanda alhan, laboo kaŋ goo ni cire ga tee sanda guuru.

²⁴ Abadantaa ga kusaw nda labu hamni sanba ni gandaa se sanda ncirni, a ga hun beenaa ra ka zunbu ni boŋ hala ma halaci.

²⁵ Abadantaa ga ni kar ni iberey jiney ra k'i noo hinay ni ga, n'ga kaa i ga nda fondo folloku, n'ga zuru i jine nda fondo iyeye, laboo laamawey kul, boro kaŋ dii ni ga hunbur woo kaŋ duu ni maaganda se.

²⁶ Ni bukaa ga tee ŋaayan cirawey kul nda gandaa adabbawey kul se, boro kul si i dirgasandi.

²⁷ Abadantaa ga ni kar nda Misira futtawey, nda waynaw, nda kursa, nda kaajiri kaŋyaŋ si hin ka duu baani.

²⁸ Abadantaa ga ni kar nda hollay, nda danawtaray, nda boŋ hasaraw.

²⁹ Zaarikay cululu n'ga dadaba sanda takaa kaŋ nda danaw ga dadaba kubaa ra. Haya kul kaŋ n'n'a tee si boori. Waati kul i ga ni šiita, i ga ni kom, n'si duu faabakaw.

³⁰ N'ga woy cee dii, boro tana ga kani nda a, n'ga hugu cin, n'si goro a ra, n'ga alaneb faari tee, n'si izey ŋaa.

³¹ Ni hawoo ga koosandi ni jine, n'si hamoo ŋaa, ni farkaa ga diyandi ni jine, a si yeetandi ma ne, ni alman buunaa ga nondi ni iberey se, boro sii no kaŋ ga ni faaba.

³² Ni iz'arey nda ni ize woyey ga huru jama tana kabey ra, ni moŋey ga dii ey, n'ga fara k'i batu yaada, amma n'si hin ka baffoo tee.

³³ Jama kaŋ n's'a bay ga hayey kaŋ ni laboo g'i hay nda ni kabe goyoo albarkaa ŋaa, waati kul n'ga šiita n'ga kankam.

³⁴ Hayaa kaŋ ni moŋey dii a ga ni kaŋandi hollay ra.

³⁵ Abadantaa ga ni kanjey nda ni ceehamey kar nda futta laalayaŋ kaŋ si hin ka duu baani, a ga ni kar nda ey za ni cewoo ga hala ni boŋoo ga.

³⁶ Abadantaa ga ni nda ni kokoyoo kaŋ n'n'a daŋ ni boŋ ka koy ganda ra kaŋ n's'a bay, ni baabey s'a bay, no din ra n'ga koy tanayaŋ gana kaŋyaŋ ti bundu nda tondi.

³⁷ N'ga tee boŋhawayhaya, nda yaasayhaya, nda haarayhaya dumey kul game kaŋ do Abadantaa ga ni ka koy.

³⁸ N'ga dumi boobo say faarey ra, amma haya kaccu no n'g'a hegay, zama ndoowey g'a ŋaa.

³⁹ N'ga alaneb faariyaŋ tee, n'g'i hanse, amma n'si ŋi alaneb haroo haŋ, n'si ŋi heгаа tee, zama nooney g'i ŋaa.

⁴⁰ Ni gandaa kul ga tee zaytuŋaa, amma jiyoo si yonandi ni ga, zama ni zaytu-izey ga kaŋ.

⁴¹ N'ga iz'aruyaŋ nda ize woyyaŋ hay, amma i si tee ni wane, zama i ga huru tamtaray.

⁴² Ndoo beerey ga ni tuurey kul nda hayey kaŋ ni laboo g'i hay daabu.

⁴³ Yawoo kaŋ goo ni do goo ma ne beene waati kul, de ni, waati kul ni mma yee ganda,

⁴⁴ a ga garaw ma ne, amma ni, haya sii ma ne kaŋ n'g'a garaw a se. Nga, a ga huru ni jine ka tee boŋoo, de ni, n'ga tee nsunfaa.

⁴⁵ Laalirey wey kul ga kaŋ ni boŋ, i ga hanga ni, ka duu ni hala waati kaŋ ni halaci, zama mana haŋajer Abadantaa, ni Koyoo se ka nga yaamarey nda nga hantumey dii kaŋ nda a na ni yaamar.

⁴⁶ Laalirey wey duu ni hala i ma tee tammaasa nda kayfi ni nda ni hayroo se hala abada.

⁴⁷ Zama mana Abadantaa, ni Koyoo gana nda ŋaali nda binekaanay waatoo kaŋ a na ni feeri haya kul here,

⁴⁸ woo se iberey kaŋ Abadantaa g'i sanba ni ga, n'ga tee i se tam heray nda jaw ra, nda gaa koonu, nda talkataray haya kul ra. Abadantaa ga guuru tiŋay-zaa-bundu daŋ ni jindoo ga hala waati kaŋ a na ni halaci.

⁴⁹ Abadantaa ga gandaa kaŋ ga mooru, a goo hala aduŋŋa boŋ faa ga sanba ni ga, ganda kaŋ ga gum ni ga sanda takaa kaŋ nda dutaloo ga zunbu nga hamoo ga, ganda no kaŋ n'si maa nga ŧennoo,

⁵⁰ dumi kaŋ ndumoo ga futu, a si boro ųeena beerandi, a si alhormo tee soogo se.

⁵¹ A ga ni almanoo hayroo nda hayey kaŋ ni laboo g'i hay ŋaa hala ma halaci, i si alkama, wala alaneb hari, wala jii, wala ni adabba beerey hayroo, wala ni alman buuney hayroo naŋ war se, kokoroo ti a ga ni derandi.

⁵² A ga ni wanga ka ni daŋ game koyrawey kul ra hala waati kaŋ ra cete kuku gaabantey wey kaŋ ra n'na ni naanaa daŋ kaŋ ni gandaa kul ra. A ga ni wanga ka ni daŋ game ni koyrawey kul ra, a ga ni gandaa kul dii kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a noo ma ne.

⁵³ Ni iberoo ga ni wanga ka ni dan game ka ni šiita hala nongu kan ra n'ga ni gundoo izoo n̄aa, n'ga ni iz'arey nda ni ize woyey kan Abadantaa, ni Koyoo n'i noo ma ne hamey n̄aa.

⁵⁴ Ni do, arey kul boro hennaa kan ti alaafiyakoyni, si hinna nga armey, nda nga wandoo kan binoo ga bag'a nda nga izey cindey kan goo maapoo ga.

⁵⁵ Nga izey hamey kan a g'i n̄aa, a s'i zamna nga nda nga borey game, zama haya kul mana cindi a se kan a g'a n̄aa nda man'ti wey, wangaroo nda šiitaroo kan ni iberoo g'a tee ni koyrawey ra maaganda se.

⁵⁶ Ni do, woyey kul boro henna kan ti alaafiyakoyni, nga borohennataraa nda nga alaafiya se, a si baa nga ma ba nga ceetaamoo fur laboo ga. A si hinna nga kurpoo kan binoo ga bag'a se nda nga iz'aroo nda nga ize woyoo se.

⁵⁷ A ga baa nga foo ma nga haykuboo nda izey kan a n'i dan adun̄na ra n̄aa, zama haya kul mana cindi a se kan a ga n̄aa nda man'ti wey, wangaroo nda šiitaroo kan ni iberoo g'a tee ni koyrawey ra maaganda se.

⁵⁸ Nda n'si gaabandi ka ašariyaa woo šenney kul kan hantumandi tiiraa woo ra ka dira, nda n'si hunbur maa daržantaa kan ga hunburandi, Abadantaa, ni Koyoo,

⁵⁹ Abadantaa ga ni nda ni hayroo kar nda balaawu beeriyan kan ga gay nda wirci laalayan kan ga gay, hayayan no kan ga bon̄ haw.

⁶⁰ A ga kate ni ga Misira wirci laaley kan n'ga hunbur ey, i ga denji ni ga.

⁶¹ Abadantaa ga kate ni ga ba wirci dumi kul, nda balaawu kanjan mana hantumandi ašariyaa tiiraa woo ra hala waati kan ni halaci.

⁶² War kan cindi ka boobo sanda beenaa handarawey, war ga kaa ka tee boro kaynayan, zama mana hanajer Abadantaa, ni Koyoo se.

⁶³ Takaa kan nda a kan Abadantaa se nga ma gomni tee war se ka war boobandi, takaa din da a ga kan Abadantaa se nga ma war derandi ka war halaci. War ga hun laboo ga kan ra n'ga huru k'a mayray.

⁶⁴ Abadantaa ga ni say dumey kul ra, laboo bon foo ga ka koy bon faa ga. No din ra n'ga koy tanayan kan ti bundu nda tondi gana kan ni, n's'i bay, ni baabey s'i bay.

⁶⁵ Dumey din game n'si duu alaafiya, n'si duu baa, ba nongu kan ra ni cewey ga duu hunanzamay. No din ra Abadantaa si ni binoo yayanandi. Ni moogunaa ga kacca, ni tammahaa ga hun.

⁶⁶ Ni do, a ga hima nda ni hunaroo mma deejj, n'ga hunbur cijin nda zaari, n'ga alhuzun nda ni hunaroo nda ni buuroo.

⁶⁷ Subbaahi n'ga nee: <Jalla, nda a gar ba cijinoo no!>, cijinoo ra, n'ga nee: <Jalla, nda a gar ba subbaahoo no!> hunburaa kan n'g'a maate ni binoo ra nda hayaa kan ga teendi ni moyey cire maaganda.

⁶⁸ Abadantaa ga ni yeeti harihiyan ra Misira ra, n'ga koy nongoo kan ay bay k'a har ma ne ka nee: <N'si dii a koynel!>* No din ra war ga

* 28:68 28.68 Zamnaa 17.16.

war boŋ neere war iberey se sanda baŋŋayan
nda koŋŋayan, amma boro kul si war day.»

Musa šenni kokorantaa

⁶⁹ Wey ti amaanaa šenney kaŋ Abadantaa na
Musa yaamar a m'i daŋ nga nda Izirayel borey
game Mowab gandaa ra ka tonton amaanaa ga
kaŋ a n'a daŋ nga nda ey game Horeb tondi
hondoo do.

29

Hayaa kaŋ Irkoy n'a tee Izirayel se

¹ Musa na Izirayel kul cee, a nee i se: «War dii
hayaa kul kaŋ Abadantaa n'a goy war jine Misira
gandaa ra Firawuuna ga, nda nga tamey kul ga,
nda nga gandaa kul ga,

² siiyan beerey kaŋ ni moŋey dii ey, tammaa-
sawey wey nda kayfi beerey wey.

³ Amma hala hõ Abadantaa mana war noo bine
kaŋ ga faham, wala moo kaŋ ga dii, wala haŋa
kaŋ ga maa.

⁴ Ay na war gongu saajoo ra jiiri woytaaci (40),
war bankaarawey mana žen war jindey ra, war
taamey mana žen war cewey ra.

⁵ War mana takula ŋaa, war mana alaneb hari
moora haŋ, war mana harifutu haŋ, hala war
ma bay kaŋ agay ti Abadantaa, war Koyoo.

⁶ Waatoo kaŋ war too nongoo woo ra, Sihon,
Hešboŋ kokoyoo nda Og, Bašaŋ kokoyoo fatta
k'ir kubay wongu se, ir hin ey.

⁷ Ir na ngi gandaa dii, de ir n'a noo Ruben
borey, nda Gad borey, nda Manase alkabiila
jeraa se sanda tubuhaya.

⁸ War ma amaanaa woo šenney wey dii, war m'i ka dira hala war teegoyey kul ma boori.»

Izirayel borey ga hima ka Irkoy amaanaa beerandi

⁹ «Hō war kul goo ma kay Abadantaa, war Koyoo jine, war boŋkoyney, nda war alkabilawey, nda war boro beerey, nda war šenni toonandikey, nda Izirayel arey kul,

¹⁰ nda war zankey, nda war woyey, nda yawey kaŋ goo ni jamaa kaloo ra, za ni tuuri kuunakaa hala ni hari gurkaa.

¹¹ War goo ne ka huru amaanaa ra kaŋ Abadantaa, ni Koyoo n'a žee, žeeyanoo kaŋ Abadantaa, ni Koyoo g'a daŋ ni nda nga game,

¹² hala hō nga ma ni tee nga jamaa, nga hunday ma tee ni Koyoo sanda takaa kaŋ nda a n'a har ma ne, sanda takaa kaŋ nda a n'a žee ni baabey Ibirahima, nda Isiyaka, nda Yakuba se.

¹³ Man'ti war hinne bande ay ga amaanaa nda žeeyanoo woo tee,

¹⁴ amma ay g'a tee ba borey bande kaŋ goo ir bande hō ne ra kaŋ goo Abadantaa, ir Koyoo jine nda borey kaŋ sii ir bande ne ra, kaŋ mana hayandi jina.

¹⁵ War hunday ga takaa bay kaŋ nda ir goro Misira gandaa ra, nda takaa kaŋ nda ir bisa dumey game kaŋ game war bisa.

¹⁶ War dii ngi haya harramantey, nda ngi toorey: bunduyan no, nda tondiyaŋ, nda wura nda nzorfu kaaray kaŋ goo i bande.

¹⁷ Aru, wala woy, wala alkabiila, wala dumi masi bara war ra kaŋ binoo bere Abadantaa, ir

Koyoo se ka koy dumey wey koyey gana. Boro kul masi bara war ra kaŋ ga tee sanda linji kaŋ ga zay ka pozina wala dumari-ize hotta hay.

¹⁸ Boro kul kaŋ maa žeeyanoo woo šenney masi fooma ka nee: <Ba kaŋ se ay ga hanga ay hundoo alhawaa bande, ay hayey kul ga boori>, woo ga kate halaciyani bora kul ga, maana bora kaŋ ti sanda labu koga nda bora kaŋ ti sanda labu kaŋ haŋandi.

¹⁹ Abadantaa si baa nga ma yaafa a se. Zama Abadantaa futuroo nda nga cansaa ga zunbu bora din ga, laaliroo kul kaŋ hantumandi tiiraa woo ra ga kaŋ a boŋ, Abadantaa ga maapoo kaa beenaa cire.

²⁰ Abadantaa g'a fay k'a kaa Izirayel alkabilawey kul ra bone se, ka sawa nda amaanaa laaliroy kul kaŋ hantumandi ašariyaa tiiraa woo ra.»

Abadantaa ga bonawey zumandi kaŋ a n'i har

²¹ «Zamaney kaŋ goo kaa borey, war izey kaŋ ga kaa war dumawey ga, nda yawoo kaŋ ga hun ganda mooro ra ka kaa, waati kaŋ i dii gandaa woo balaawey nda wircey kaŋ nda Abadantaa n'a kar, i ga nee:

²² <Gandaa laboo kul man'ti kala ganjibaali, nda ciiri, nda nuune. Haya kul si hin ka dumandi, dumi kul si boosu, dumari kul si zay, sanda Sodom nda Gomor, nda Aduma nda Seboyim halaciroo kaŋ Abadantaa n'i halaci nga futuroo nda nga dukuroo ra.>

²³ Gandawey kul ga nee: <Macin se Abadantaa na takaa woo tee gandaa woo se? Macin se a hanse ka futu futay beeroo woo kul?>

24 Borey ga tuuru ka nee: <I nka Abadantaa, ngi baabey Koyoo amaanaa naŋ, woo kaŋ a n'a daŋ nga nda ey game waatoo kaŋ a n'i fattandi Misira gandaa ra.

25 I koy koy tanayaŋ gana ka sujudu i se, koyyaŋ kaŋ i s'i bay, kaŋyaŋ Abadantaa man'i waadu i se.

26 Woo se Abadantaa futu gandaa woo ga, a na laaliroo kul kaŋ hantumandi tiiraa woo ra zumandi a ga.

27 Abadantaa n'i dogu nda futay k'i kaa laboo ga, nda dukuray, nda dooray beeri, de a n'i warra ganda tana ra, sanda takaa kaŋ ra i goo hõ.>

28 Haya tugantey man'ti kala Abadantaa, ir Koyoo wane, haya fatawantey man'ti kala ir wane, ir nda ir izey se hala abada hala ir ma ašariyaa woo šenney kul ka dira.»

30

Izirayel borey ga hima ka yee kate Abadantaa ga

1 «Waati kaŋ šenney wey kul tee ni ga, gaararoo nda laaliroo kaŋ ay n'i daŋ ni jine, nda gandawey kul game kaŋ ra Abadantaa na ni gaaray, nda ni miile ni binoo ra,

2 nda ni yee kate Abadantaa, ni Koyoo ga, nda n'ga haŋajer a se nda ni binoo kul, nda ni hundoo kul, ni nda ni izey nda takaa kaŋ nda ay ga ni yaamar hõ,

3 woo ra Abadantaa, ni Koyoo ga ni takaa hanse. A ga tamalla ma ne, a ga ni marga ka hun dumey kul kaŋ ra Abadantaa, ni Koyoo na ni say-say.

⁴ Ba nda ni zandi ka koy hala aduppa boŋ faa ga, Abadantaa, ni Koyoo ga ni marga ka ni zaa no din.

⁵ Abadantaa, ni Koyoo ga kate ni gandaa ra kaŋ ni baabey n'a mayray, de n'g'a mayray. A ga gomni tee ma ne, de a ga ni boobandi ka bisa ni baabey.

⁶ Abadantaa, ni Koyoo ga ni binoo nda ni hayroo binoo danbangu hala ma duu ka baa Abadantaa, ni Koyoo nda ni binoo kul, nda ni hundoo kul, hala ma duu ka huna.

⁷ Abadantaa, ni Koyoo ga laalirey wey kul zumandi ni iberey ga, wey kaŋ ga konna ni, i ga ni gurzugay.

⁸ Ni, n'ga yee kate, n'ga haŋajer Abadantaa se, de n'ga nga yaamarey kul ka dira kaŋ ay g'i har ma ne hō.

⁹ Abadantaa, ni Koyoo ga gomni doori ni kabe goyoo kul ra, nda ni hayroo kul ra, nda ni adabba hayroo kul ra, nda hayey kaŋ ni laboo g'i hay kul ra, zama ni gomnoo ga yee ka kan Abadantaa se sanda takaa kaŋ nda ni baabey wanoo kan a se,

¹⁰ nda n'na haŋajer Abadantaa, ni Koyoo se ka nga yaamarey nda nga hantumey dii kaŋ hantumandi ašariyaa tiiraa woo ra, de ni yee kate Abadantaa, ni Koyoo ga nda ni binoo kul nda ni hundoo kul.»

Irkoy Meešennoo si mooru borey

¹¹ «Yaamaroo woo kaŋ ay g'a har ma ne hō teeyanoo si hanse ka šendi ma ne, a sii ma ne nongu mooro ra kaŋ ra n'si hin ka duu a.

12 A sii beenaa ra soko ma nee: <May no ma žigi ir se beenaa ra ka kate a ir se ir ma maa hayaa kaŋ a g'a har hala ir ma duu k'a ka dira?>

13 A sii teekoo dumaa ga soko ma nee: <May no ma koy ir se teekoo boŋ faa ga ka kate a ir se ir ma maa hayaa kaŋ a g'a har hala ir ma duu k'a ka dira?>

14 Amma šennoo woo goo ni jeroo ga, ni mipoo ra, ni binoo ra, hala ma duu k'a ka dira.»

Suuba hunayan nda buuyan game

15 «Guna, hō ay na hunayan nda gomni daŋ ni jine, ay na buuyan nda bone daŋ ni jine.

16 Hayaa kaŋ nda ay ga ni yaamar hō man'ti kala ma baa Abadantaa, ni Koyoo, ma hanga nga fondawey, ma nga yaamarey, nda nga hantumey, nda nga ašariyawey dii, hala ma duu ka huna ma boobo, de mo Abadantaa, ni Koyoo ma albarka daŋ ni ra gandaa ra kaŋ n'ga kaa k'a mayray.

17 Amma nda ni binoo bere, nda mana haŋajer, n'na ni boŋ naŋ a ma dira ka koy sujudu koy tanayaŋ se ka goy i se,

18 ay ga war bayrandi hō kaŋ war ga tuusandi, war si duu aloomur laboo ga kaŋ ra n'ga bisa nda Žurdeŋ isaa ka huru k'a mayray.

19 Hō ay ga beenaa nda gandaa tee seede war ga: ay na hunayan nda buuyan daŋ ni jine, ay na albarka nda laaliyan daŋ ni jine. Hunaroo suuba hala ma duu ka huna, ni nda ni hayroo,

20 maanaa ma baa Abadantaa, ni Koyoo, ma haŋajer a se, ma hawa a ga. Nga ti ni hunaroo, ni aloomuroo hala ma duu ka goro laboo ga

kaŋ Abadantaa žee kaŋ nga g'a noo ni baabey Ibrahima, nda Isiyaka, nda Yakuba se.»

31

Žozuwe ciyandi ka huru Musa dogoo ra

¹ Musa koy šenney wey har Izirayel kul se,

² a nee i se: «Hõ ay goo nda jiiri zangu nda waranka (120). Ay si hin ka huru war jine koyne, Abadantaa nee ya ne: <N'si bisa Žurdeŋ isaa woo ga.>*

³ Abadantaa, ni Koyoo hunday ga dira ni jine, nga no ma dumey wey halaci ni jine, n'g'i gaaray. Žozuwe ga huru ni jine sanda takaa kaŋ nda Abadantaa n'a har.

⁴ Abadantaa ga takaa tee dumey wey se kaŋ a n'a tee Amor borey kokoyey kaŋ ti Sihonj nda Og nda ngi gandaa se kaŋ a n'i halaci.

⁵ Abadantaa g'i daŋ war kabey ra, war ma hayaa tee i se ka sawa nda yaamaroo kul kaŋ ay n'a har war se.

⁶ Wa albarka daŋ war boŋ ra, war ma bine tee. War masi hunbur, war masi jijiri i jine: Abadantaa, ni Koyoo hunday no ma dira ni bande. A si ni naŋ, a si ni fur.»

⁷ Musa na Žozuwe cee, a šelaŋ a se Izirayel kul jine ka nee: «Ma albarka daŋ ni boŋ ra, ma bine tee, zama ni no ma huru nda jamaa woo gandaa ra kaŋ Abadantaa žee ngi baabey se kaŋ nga g'a noo i se. Ni no m'a noo i se sanda tubuhaya.

* **31:2 31.2** Zamnaa 3.27; Kabuyaney 20.12.

⁸ Abadantaa hunday no ma dira ni jine, nga hunday bara ni bande. A si ni nanj, a si ni fur, masi hunbur, ni binoo masi jiti.»

Musa na ašariyaa talfi sargari juwalkey ga

⁹ Musa na ašariyaa woo hantum k'a noo sargari juwalkey kanj ti Lewi iz'arey kanj ga Abadantaa amaanaa sundukoo zaa nda Izirayel boro beerey kul se.

¹⁰ Musa n'i yaamar ka nee: «Jiiri iyye benantaa ga, garawey nanjyanoo jiiroo waatoo ra, Tende-wey jingaroo ra,

¹¹ waati kanj Izirayel kul ga kaa ka kay Abadantaa, ni Koyoo jine, nongoo kanj a g'a suuba ra, n'ga ašariyaa woo caw Izirayel kul jine.

¹² N'ga jamaa marga, arey, nda woyey, nda zankey, nda yawey kanj goo ni koyrawey ra hala i ma maa, i ma denden, i ma hunbur Abadantaa, war Koyoo, de i ma gaabandi ka ašariyaa woo šenney kul ka dira.

¹³ Woo ra ngi izey kanj si ašariyaa bay, ga maar'a, de i ga Abadantaa, war Koyoo hunburaa denden alwaatoo kul kanj war ga huna laboo ga kanj war ga kaa k'a mayray Žurdenj isaa denjyanoo banda ga.»

Izirayel borey laadir jaŋaa

¹⁴ Abadantaa nee Musa se: «Ni buuroo waatoo man. Žozuwe cee, war ma kay cere kubayyan hukcumoo ra. Ay g'a noo ay yaamarey.» Musa nda Žozuwe koy kay cere kubayyan hukcumoo ra.

¹⁵ Abadantaa bangay hukcumoo ra, duula kuku ra, duula kukoo kay hukcumoo miŋoo ga.

16 Abadantaa nee Musa se: «N’ga koy ni baabey gar alaaharaa. Jamaa woo ga koy izefututaray tee† koy waaniyaŋ bande, wey kaŋ goo gandaa kaŋ ra i ga huru. I g’ay naŋ, i ga agay amaanaa dunbu kaŋ ay n’a daŋ agay nda ey game.

17 Hanoo din, ay ga futu a ga. Ay g’i naŋ, ay si agay ndumoo cebe i se. A ga gonandi, bone boobo nda binemarayyan ga duu a. I ga nee: <Kaŋ se Irkoy sii ir game, nga se bonawey wey duu ir wala?>

18 Agay, hanoo din, ay si agay ndumoo cebe i se, haya futaa kul kaŋ i n’a tee ka bere koy tanayaŋ here maaganda se.

19 Sohō, war se war ma baytoo woo hantum. A waanandi Izirayel borey se, a daŋ miŋey ra, a ga tee ya ne seede Izirayel borey ga.

20 Zama ay ga jamaa woo daŋ laboo ra kaŋ ay žee kaŋ ay g’a noo nga baabey se, labu no kaŋ ra waa nda yuu ga tee hari. A ga ŋaa, a ga kungu, a ga warga, woo banda ga, a ga bere koy tanayaŋ here k’i gana, i g’ay kaynandi ka agay amaanaa dunbu.

21 Waati kaŋ bone boobo nda binemarayyan kaŋ i ga, baytoo woo ga tuuru sanda seede, zama nga hayroo si dirŋa a. Ay ga ngi addibaarawey bay kaŋyaŋ goo ma bangay hō, za ay man’i daŋ gandaa ra kaŋ ay žee kaŋ ay g’a noo i se.»

22 Hanoo din, Musa na baytoo woo hantum k’a waanandi Izirayel borey se.

23 Woo banda ga, Abadantaa na Žozuwe, Nun

† 31:16 31.16 Man’ti gaaham here no, laadir jaŋay no Irkoy here.

iz'aroo yaamar ka nee: «Ma albarka dan ni bon ra, ma bine tee, zama ni no ma Izirayel borey dan gandaa ra kan ay žee kan ay g'a noo i se, agay, ay goo ni bande mo.»

²⁴ Waatoo kan Musa benandi ka ašariyaa woo šenney hantum tiira ra hala a timme,

²⁵ a na Lewi borey kan ga Abadantaa amaanaa sundukoo zaa yaamar ka nee:

²⁶ «Wa ašariyaa tiiraa woo zaa, war m'a dan Abadantaa, war Koyoo, amaanaa sundukoo jere. A ga tee war ga seede no din.

²⁷ Zama agay, ay ga ni turantetaraa nda ni hipešendaa bay. Zama war ture Abadantaa ga ay hunaroo ga, soko ay buuroo banda ga.

²⁸ Wa war alkabiilaa boro beerey nda war šenni toonandikey kul marga kate ay do, ay ga šenney wey har i jine, ay ga beenaa nda gandaa tee i ga seede.

²⁹ Zama ay ga bay kan ay buuroo banda ga, war ga war bon hasara. War ga fondaa nan kan ay n'a yaamar war se, de waatey kan ga kaa ra bone ga war kubay waati kan war na goy futu tee Abadantaa jine k'a futandi.»

Musa baytoo

³⁰ Musa na baytoo woo kalimawey kul har hala i ben Izirayel jamaa kul jine ka nee:

32

¹ «Beenaa, hanajer ay ga šelan!
Laboo, hanajer ay mijoo šenney se!

² Yala ay bayraa ma doo sanda ncirpi,

yala ay ŝennoo ma zunbu sanda harandan,
 sanda ncirpi kaŋ goo subu firzi boŋ,
 sanda hari kaŋ goo suboo boŋ!

³ Zama ay ga Abadantaa maanoo fee.
 Wa ir Koyoo beerandi!

⁴ Nga ti Tondoo, nga teegoyey ga timme,
 zama nga fondawey kul ga ŝerre.
 Koy no kaŋ ga laadir, ŝerre jaŋay sii a do,
 a ga ŝerre, cimikoyni no.

⁵ I na ngi boŋ hasara, man'ti nga no,
 haawoo man'ti kala nga izey wane,
 zamankasinay golbante kaŋ ga Irkoy hoo.

⁶ Takaa woo nda war ga hima ka Abadantaa dii
 wala, jama hollokom kaŋ sii nda lakka?
 Man'ti ni baaba no kaŋ na ni taka wala?
 Man'ti nga ka ni tee ka ni gorandi wala?

⁷ Hongu waati bisantey,
 wa hongu jiiri bisantey zaman ka kaa zaman.
 Ni baaba hãa, a g'a deede ma ne.
 Boro beerey hãa, i g'a har ma ne.

⁸ Waati kaŋ Jerantaa na gandawey noo tubu,
 waati kaŋ a na adamizey fay, a na jamawey
 hirrey kayandi ka sawa nda Izirayel borey
 hinnaa.

⁹ Zama Abadantaa bagaa man'ti kala nga jamaa,
 Yakuba ti nga tuboo.

¹⁰ A mana duu a kala saaji ganda ra,
 saaji bibi kaŋ ga wurru a ga kogu.
 A g'a kuubi k'a bere, a ga huga nda a,
 a g'a dii sanda nga mootondoo.

11 A ga hima nda dutal kaŋ ga nga izey tunandi
 nga tejoo ra,
 a ga juuti-juuti nga izey boŋ ka nga fatawey k'i
 gum k'i zaa,
 k'i danŋ nga fitawey ra.

12 Abadantaa hinne no m'a gongu, koy waani kul
 sii a bande.

13 A n'a dirandi gandaa hodaddawey ra k'a ŋandi
 faarey izey,
 tondi yuu no a g'a sunsumandi,
 a g'a noo jii kaŋ nin tondi ra.

14 A g'a noo haw waahoonu, nda feeji waa, nda
 feeji-ize maani,
 nda Baŋaŋ feeji gaarey, nda jindaarey maanoo,
 nda farin hamni.
 N'ga alaneb-izey haroo haŋ nda alaneb hari
 moora.

15 Yeŋurun* warga, a na tafa. Ni warga, ni naasu,
 ni yuttu.

A na Koyoo naŋ kaŋ n'a tee,
 a na nga hallasiroo Tondoo kaynandi.

16 I ga nga canseroo tunandi nda koy waaniyaŋ
 ganayan,
 i ga almuhalyaŋ k'a futandi.

17 I ga sargari kaa ganjey se kaŋyaŋ man'ti Irkoy,
 koyyaŋ kaŋ i s'i bay, itaagayaŋ kaŋ kaa a mana
 gay,
 kaŋyaŋ war baabey man'i gana.

18 N'na Tondoo yala kaŋ na ni danŋ aduŋŋa ra,

* 32:15 32.15 Yeŋurun man'ti kala Izirayel maa foo.

ni dirɲa Koyoo kaŋ na ni hay.

19 Waatoo kaŋ Abadantaa dii woo, a mana tee a se,

zama nga iz'arey nda nga ize woyey n'a dor.

20 A nee: <Ay ga agay ndumoo tugu i se, ay ga dii haya kaŋ noo ngi kokoroo ga ti a.

Zaman laala izeyaŋ no, izeyaŋ no kaŋ si laadir.

21 I n'ay canseroo tunandi nda hayayaŋ kaŋ man'ti Irkoy,

i n'ay futandi nda haya yaadayaŋ.

Agay, ay ga ngi canseroo tunandi nda haya kaŋ man'ti jama,

ay g'i futandi nda dumi hollokom.

22 Ay futuroo nuunaa dii,

a ga dii hala alaaharaa kunehere,

a ga laboo nda nga hayey kaŋ ga zay a ra ŋaa,

a ga dii hala tondi hondey asaasey ga.

23 Ay ga bone marga k'a zumandi i boŋ,

ay ga ay birawey benandi i ra.

24 Heray g'i noomandi, gaaham konni nda wirci laala kaŋ ga bere g'i ŋaa,

ay ga ganjihoogawey hiŋey nda gandakoyey naajey sanba i ga.

25 Taraa ra, takuba ga ngi izey wii,

hugoo ra, hunburay g'i wii,

takaa follokaa no ma tee arusooga, nda woysoogo,

nda ize taana, nda hinbiri kaaray se.>

26 Ay nee ay boŋ se: <Ay g'i say-say k'i benandi, ay ga kate borey masi yee ka hongu ey,

27 nda ay mana hunbur iberoo ma fooma ay ga,
 ngi yenjekaarey ma dere
 ka nee: "Ir gaaboo k'ir ka hin, man'ti Abadantaa
 ka woo tee."

28 Zama ganda no kaŋ mana duu hoyray henna,
 lakkal sii i se.

29 Nda a gar i mma bara nda lakkal i ga faham
 woo se,

i ga ngi kokoroo guna.

30 Taka foo nda boro foo ga boro zenber foo
 (1.000) gaaray?

Taka foo nda boro hinka ga boro zenber woy
 (10.000) gaaray,

nda ngi Tondoo man'i nondi,
 nda Abadantaa man'i daŋ kabe ra?

31 Zama ngi tondoo man'ti ir wanoo dumoo,
 ba ir iberey ga tee woo se seede.

32 Ngi alanebnaŋoo mana hun kala Sodom nda
 Gomor[†] alanebnaa faaroo ra,

ngi alaneb-izey man'ti kala alaneb-izeyaŋ kaŋ ra
 pozina goo,

ngi fafey ga hottu.

33 Ngi alaneb hari mooraa man'ti kala gan-
 dakarfu naaji,

gondi kaŋ ga wiiya naajoo no.

34 Woo mana tugandi ay jeroo ga wala?

Man'ti agay alman jisidogoo ra a goo wala?

35 Agay no ma bana, agay no ma alhaku kaa
 waati kaŋ ngi cewey ga tanši.

[†] 32:32 32.32 Sintinoo 18.20-21; 19.4-11.

Zama almasiibaa zaaroo ga baa ka kaa i ga.
Hayaa kaŋ kayandi i se ga kaŋ i boŋ nda
cahāyan.>

³⁶ Abadantaa ga nga jamaa ciiti,
amma a ga hinna nga tamey se,
waati kaŋ a ga dii kaŋ ngi saħã ben,
de mo baŋŋa mana cindi, borcin mana cindi.

³⁷ A ga nee: <Man ra ngi koyey goo,
tondoo kaŋ ga i ga talfi?

³⁸ Man ra borey goo kaŋ na ngi sargarey maaney
ŋaa,
i na ngi sargari hari-harey alaneb hari mooraa
haŋ?

I ma tun, i ma war faaba,
i ma tee war hallasidogoo.>

³⁹ Sohõ wa guna, agay no, cimi no agay no,
koy sii no kala agay.
Agay no ma wiiya, agay no ma hunandi,
agay no ma boro maray, agay no m'a noo baani.
Boro si boro kaa ay kaboo ra.

⁴⁰ Zama ay n'ay kaboo jer beenaa here,
ay ga nee: <Ay ga žee ay hundi duumantaa ga.

⁴¹ Nda ay n'ay takubaa kaŋ ga hima nda meli
mijnoo kaanandi,
nda ay kaboo na ciitoo dii,
ay ga bana ay iberey ra,
agay alhakoo ga hun ay konnaykey ra.

⁴² Ay birawey ga suu nda kuri,
ay takubaa ga bukawey nda baŋŋey hamey nda
ngi kuroo ŋaa,
ba iberey boŋkoyney kurey.>

⁴³ Gandawey cindey, wa war jaaloo cebe Irkoy jamaa se.

Zama a ga faasa nga tamey kurey se,
a ga alhakoo kaa nga yenjekaarey ra,
a ga nga laboo zunubey yaafa nga jamaa se.»

⁴⁴ Musa kaa, nga nda Hoše‡, Nun iz'aroo ka baytoo woo kalimawey kul har jamaa jine.

⁴⁵ Waatoo kaŋ Musa na šenney kul har Izirayel kul jine ka ben,

⁴⁶ a nee i se: «Wa miile šenney kul ga kaŋ ay n'i har war se hō ka war izey yaamar i ma gaabandi ka ašariyaa šenney wey kul ka dira.

⁴⁷ Zama man'ti šenni yaadayaŋ no war se, war hunaroo no. Šennoo woo no ma war noo aloomur laboo ga kaŋ war ga kaa k'a mayray Žurdeŋ isaa denyanoo banda ga.»

Musa buuyanoo bayrandi

⁴⁸ Zaari follokaa din da ra, Abadantaa šelan Musa se ka nee:

⁴⁹ «Žigi Abarim tondi hondey ga, Nebo tondi hondoo boŋ kaŋ goo Mowab gandaa ra, Žeriko tenje, ma Kanaŋ gandaa guna kaŋ ay g'a noo Izirayel borey se a ma tee ngi halaalaa.

⁵⁰ N'ga buu tondi hondoo boŋ kaŋ ga n'ga žigi, n'ga ni hayragey gar alaaharaa, sanda Haruna, ni armaa kaŋ buu Hor tondi hondoo ga, de a na nga hayragey gar alaaharaa.

⁵¹ Zama war na laybu beeri tee ay ga Izirayel borey game, Meriba kaŋ goo Kadeš haroo do,

‡ 32:44 32.44 Hoše da se i ga nee Žozuwe, Kabuyaney 13.8, 16ra.

Tisin saajoo ra, war man'ay henanyanoo cebe Izirayel borey game. §

⁵² N'ga gandaa honnay ni jine, amma n'si huru gandaa ra kaŋ ay g'a noo Izirayel borey se.»

33

Musa gaara Izirayel alkabiila woy cindi hinkaa (12) se

¹ Gaararoo ne kaŋ nda Musa, Irkoy boraa, gaara Izirayel se za a mana buu.

² A nee:

«Abadantaa hun Sinay tondi hondoo do ka kaa, a tun Seyir ka koy i do.

Paraŋ tondi hondoo boŋ a bangay nga daržaa ra, a fatta boro henanante zenber woy woyyaŋ ra.

Nga kabe hennaa ga a na ašariyaa kaŋ ga dii ma nee nuune sanba i se.

³ Abadantaa ga baa jamawey, nga boro henanantey kul goo ni kaboo ra. I kay ni cewey cire, i ga ni šenney taa.

⁴ Musa na ašariyaa noo ir se, Yakuba jamaa mayraa no.

⁵ A mana cindi ka tee kokoy kala Yešurun* waatoo kaŋ jamaa boŋkoyney nda Izirayel alka-biilawey ga marga.»

⁶ Yala Ruben ma huna, yala a masi buu, ba nda nga borey hinnaa ga kacca.

⁷ Hayaa ne kaŋ a n'a har Žuda ga, a nee:

§ 32:51 32.51 Kabuyaney 20.1-13. * 33:5 33.5 Zamnaa 32.15.

«Abadantaa, hañajer Žuda jindoo se,
 ma kate a nga dumoo do.
 Yala nga kabey ma kay a se,
 yala ma kaa k'a faaba k'a kaa nga iberey kone.»

⁸ Lewi ga, a nee:

«Abadantaa, ni alkurraa goy jinawey kañ ti Tu-
 mim nda Urim mana talfandi kala boraa
 ga kañ laadir ni here,
 boraa no kañ n'n'a sii Masa (maanaa <siyan>),
 boraa kañ ga n'na yenje wiri Meriba (maanaa
 <yenje>) haroo do.†

⁹ Boraa no kañ ga šelan nga jaa nda nga baaba
 ga ka nee: <Ay s'i guna!>

Boraa no kañ si nga armey bay, a si nga izey bay.
 Zama i na ni šenney dii, i na ni amaanaa dii.

¹⁰ I ma ni fondawey cawandi Yakuba se
 ka Izirayel cawandi ni ašariyaa.
 Yala i ma dugu dañ ni niinoo cire,
 i ma sargari kañ tonandi hala a ma ben dañ ni
 sargari tonadogoo ga.

¹¹ Albarka ma huru nga gaaboo ra, Abadantaa,
 yadda nga kabe goyoo ga.
 Ma borey kañ ga kay a se nda wey kañ ga konna
 a centey kayri,
 yala i masi yee ka tun.»

¹² Benžamen ga, a nee:

«Abadantaa baakaa no,
 a ga goro jeroo ga nda baani,
 waati kul Abadantaa g'a hawgay,

† 33:8 33.8 Fattaroo 17.1-7; Kabuyaney 20.1-13.

Abadantaa jeseey ra a ga goro.»

¹³ Isufi ga, a nee:

«Abadantaa na albarka dan nga gandaa ra nda
beenaa gomnoo,

nda harandanoo nda gandaa guusoo haroo,

¹⁴ nda waynaa gomney,

nda hayaa kan ga zay ka nin handu kul ra
gomney,

¹⁵ nda cee jinaa tondi hondey haya henney,

nda hondey kan ga bara waati kul gomney,

¹⁶ nda laboo nda haya kul kan goo a ra gomney.

Yala Irkoy kan ga goro saabaynaanoo ra alhormaa
ma bara Isufi boŋoo ga,

nga armye boŋkoynoo teŋaa ga!

¹⁷ Nga haw yaaroo ize jinaa no, darža ma bara a
ga.

Nga hilley si hima nda kala ganjihaw hilliyaŋ.

Ngi nda a ga dumey kar, laboo kanjey kul.

Woo ti Efrayim boro zenber woy woyyaŋ,

woo ti Manase boro zenberyaŋ.»

¹⁸ Zabulon ga, a nee:

«Naali Zabulon, ni naarumawey ra,

ni mo Isakar, ma jaali ni hukkumey ra.

¹⁹ I ga ciya jamayaŋ se tondi hondoo boŋ.

No din ra i ga ŧerretaray sargariyaŋ kaa,

zama i ga teekoo gomni beeroo nda almaney kan
ga tugu labutaasoo ra ka huna.»

²⁰ Gad ga, a nee:

«Albarka ma bara bora se kan ga Gad feeri!

A ga kani sanda ganjihayla woy,

a ga nga hamoo kaboo nda bonkurunboo kottu.

²¹ A ga haya jina-jinawey suuba nga bon se,
zama no din ra bonkoynoo hayey ga tugu,
a ga dira jamaa jine,
a goy nda Abadantaa šerretaraa,
a goy nda woo kaŋ ga hima Izirayel here.»

²² Dan ga, a nee:

«Dan man'ti kala ganjihayla-ize
kaŋ ga sar ka fatta Bašaŋ.»

²³ Neftali ga, a nee:

«Neftali kungu nda alhormo nda Abadantaa
albarkaa,
ma waynakaŋay nda gurma mayray.»

²⁴ Ašer ga, a nee:

«Albarka ma huru Ašer ra Yakuba izey game.
A ma duu gaakuri nga armey ra, cewoo ma miti
jiyoo ra.

²⁵ Ni hugu mee daabuhayey ma tee guuru nda
alhan.
Ni gaaboo ma duu aloomur.»

²⁶ «He Yešurun‡, boro kul si hima nda Irkoy.
A ga zunbu ka hun beenaa ra duula ga
ka kaa ka ni faaba nga daržaa ra.

²⁷ Irkoy kaŋ gay a ga bara man'ti kala tugudoo,
waati kul a goo goyoo ga,
a na iberoo gaaray ni jine
ka nee ma ne: <M'a halaci!>

²⁸ Izirayel ga goro nda lakkalkanay.

‡ 33:26 33.26 Zamnaa 32.15.

Yakuba hariŋaŋoo sii kala jere ga alkama nda
alaneb hari ganda ra,
nga beenaa ga harandaŋ zumandi.

²⁹ N'duu gomni, Izirayel!

May no ma hima ni,
jama kaŋ Abadantaa n'a hallasi nda nga koraa
nda nga takuba daržantaa?

Ni iberey ga kaa ka ngi boŋ yeeti ganda ma ne,
n'ga ngi hodaddawey taama-taama.»

34

Musa buuyanoo

¹ Musa žigi ka hun Mowab ganganey ra Nebo
tondi hondoo boŋ, Pisiga boŋoo ga, Žeriko tenje.
Abadantaa n'a cebe gandaa kul, za Galad hala
Dan,

² nda Neftali gandaa kul, nda Efrayim nda
Manase gandaa, nda Žuda gandaa kul hala
Dangay teekoo* ga,

³ nda Negew gandaa, nda Žeriko koyraa
gooroo kaŋ ti Teenayŋaŋey koyraa hala Sohar
koyraa.

⁴ Abadantaa nee a se: «Gandaa ti woo kaŋ ay
žee kaŋ ay g'a noo Ibirahima, nda Isiyaka, nda
Yakuba se ka nee: «Ni hayroo se ay g'a noo.»† Ay
n'a cebe ma ne nda ni moŋey, amma n'si huru a
ra.»

⁵ Musa, Abadantaa tamoo buu no din ra,
Mowab gandaa ra, Abadantaa šennoo ga.

* **34:2 34.2** Zamnaa 11.24. † **34:4 34.4** Sintinoo 12.7; 26.3; 28.13.

⁶ Abadantaa n'a sutura gooroo ra, Mowab gandaa ra, Bet-Pewor tenje. Hala hõ boro kul si nga saaraa bay.

⁷ Musa sii nda kala jiiri zangu nda waranka (120) waatoo kaŋ a ga buu. Nga moo guna mana žabu, nga gaaboo mana gaza.

⁸ Izirayel borey na Musa hēe jirbi waranza (30) Mowab ganganey ra. Woo banda ga, Musa buuyanoo jirbey hēeney nda beray goraa ben.

⁹ Žozuwe, Nun iz'aroo too met nda hundi lakkalkoyni, zama Musa nka kabe fur a boŋ. Izirayel borey ga haŋajer a se, i na hayaa tee kaŋ nda Abadantaa na Musa yaamar.

¹⁰ Annabi mana yee ka tun Izirayel ra sanda Musa cine kaŋ Abadantaa g'a bay moo nda moo.

¹¹ Abadantaa n'a sanba Misira gandaa ra a ma koy tammaasayaŋ nda kayfiyaŋ tee Firawuuna, nda nga tamey kul, nda nga gandaa kul ga,

¹² de mo haya beeri hunburantey kul kaŋ Musa kabe gaabantaa n'i tee Izirayel kul moyey cire ga cebe kaŋ Musa cine mana tee.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 29 Jan 2022

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328